

~~Nyomtatás 19-20. old.
Szabó I. 1884~~

RMK I. 1611/c

Csonka
19. lap hiányzik
Cimlap téves
Xeroxmasolat
Nem 1682-es
kiadás.

MAGYAR
RITHMUSOK
AVAGY
VERSEK,

Melleyeket írt Nemzetes
BENYICZKI PÉTER
Szentelt Viréz:
Első Rebeszép Istei dicsi-
reket, és penitencia tartá-
ra indító énekeket fog-
lalmazában.
Mátsodik közönséges Ma-
gyar példa beszédek
szép oktatással. •

•••o(•••

COLOSVARAT,
Veregybázi Mihály,
1 6 8 2.

 A' K E G
 OLVASÓH

 Ogy ezeket
 a' magyar verse-
 ket kinyomtat-
 tattam oká ez, hogy megh-
 akarta mutatni, hogy ha
 Ember szintén sokat nem
 ült, és Iskólákban nem
 járni, ha sokat Déákul nem
 tud-is *privato studio* csak a'
 és olvasást ne re-
 sok hasznos dol-
 got c elekedhetik, a' mint
 Szegey BENICZKI
 A A P.E.

OXX lelt.
 R. Nyt.
 528/108/173

Meg
n hogy által olvasván
válni Correctior
n benne, de nem so-
Kérem a' keresztyén
Olvasót vegye jó néven, és
éllyen maga lelkének és
másoknak is lelki javára
véle. Nagy Szombatban
1664. esztendőben.

I.

ISTENI DICSERETEK Reggeli ének.

Minden nap víg kedvel
Ep s- jó egészséggel,
Hogy álmombul serkentesz,
(Légy áldott Istenem,)
(Nem nezzéd érdemem,)
S- ennyi jokkal élesztesz,
Nem hivalkodásra,
De hálá-adásra,
Oránként-is segitesz.
Továbbra-is segites,
S- kegyelmeddel épites,
Hogy az én hivatalom.

Szént kezedből jűijön,
 Iveséséges légyen,
 Csak néked szolgállyon,
 Minden gondolatom
 Gazdag, szegény voltom,
 Tégedet magasztaljon,
 Geriezd fel Szivemet,
 Sirassam bűnemet,
 Adgy vizet szemeimnek,
 Ne örvendgyek máson,
 Hanem szível azon
 Az mi tetezik kedvednek,
 Eletem jobbullyon,
 S- téged szivbűl áldgyon,
 Hadd éllyek felségednek,
 Adgy vigyázó szívet,
 Aitatos lelket,
 Ne legyek hivalkodó.
 Nevedért szenvedést
 El tűrjek s- üldözést
 Ne legyek káromkodó,
 Légyek engedelmes,

Szeléd, s- békésséges
 Ne légyek Zugolódó,
 Tégy alázatossá,
 S- minden jora gyórssá,
 Minden fáratság-nelkül,
 Reménlyek tebenned,
 S- rettegjek előtted
 Kétségben esés kívül.
 Légyek hálá-adó,
 Es- abban állandó,
 S- nem változó ok-nelkül.
 Legyek szorgalmatos,
 Ahoz olyan okos
 Csak téged keresselek,
 Előtted igazúlt,
 Es- olly jól még tanúlt
 Hogy téged szeresselek,
 Ne legyek tobzódó
 Másén ragadozó,
 Hanem téged féllyelek,
 Senki te kívülled,
 Avagy te ellened

Ne legyen bizodalomom,
 Kevély leg ne birión,
 Ösvényeden járion
 Lépésem s- minden nyomom.

Adgy olyan értelmet,
 Ismérien tégedet
 Es add meg boldogságom,

Aldgy meg egészséggel,
 Es annyi értékkel
 Melly lelkem ne veszesse,

De teszegényidnek,
 S- az szűkölködőknek
 Elegendő élése,

Az én hajlékombul,
 Es ajándékidbül
 Ne legyen éhezése;

Fősvénység el-hadgyon,
 De szívem buzdullyon

S- tegye akaratodat,

Barátomnak kárán

Sehen, s- jaigatással

Ösvellem hagyásodat.

Sama-

Samaritánussal

S- nem a' Lévitával

Köszlem rá Olajodat.

Ez egynéhany Versel,
 Sovány könyörgéssel
 Szent nevedet tisztelném,

Illy gyarló férgecske,
 S- hideg vetelégycske
 Főlségedet keresném,

De nincs erőm arra,
 Juthassak illy jokra
 S- magamtul elérhetném.

*Más minden napi könyör-
 gése a' Léleknek.*

Minden nap jó reggel
 Serénnyén s- jó kedvel
 Hogy te hozzád föl kellyek,

Úr Isten vig' szivet
 S- hálaadot, hivet
 Adgy, hogy kedvedre álljek,

A ;

Min-

Mindenben féllyelek,
 S- igen szerezselek.
 Rút bűnt én elkerüllyek,
 Az én hivatalom,
 Kiben ma foglalom
 Magam, legyen szerencsés,
 Te nevedben kezdem,
 Ki kezedből veszem,
 Enged hogy üdvösséges
 Legyen bűcsületteres
 Szívem tökéletes
 Mert az igen szükség.
 Testem gyarló volta,
 Sok undok bűn folyta,
 Miat, igen erőtlens;
 Kiert ugyan most-is
 Nem igazult, s- hamis
 Vagyok, s- mind engedetlen,
 Ne nézzed vétkemet,
 Hogy könyörgésemét
 Ne fogadgyad kedvetlen.
 Tartsd meg jó kedvedet,
 S-gond

S- gond visseledet
 Mind végig oltalmomra,
 S- Az mit kegyelmedből
 Adtál erőm kívül
 Legyen az lelki jómra,
 Te tisztességednek,
 S- a' szűkölködőknek
 Elégtéges hasznokra.
 Te tölséged-nélkül
 Kicsínységem el dűl:
 Tántorog s- veszekedik,
 Tökéletes szívet,
 Adgy szelédet s- hivet,
 Mert a' nélkül el esik,
 Segites szegényedet,
 Kériszent nevedet
 Mert avval erősdedik,
 Minden éktelelenség,
 S- rút telhetetlenség
 El távozzék én tőlem.
 Ne birjon gyűlölség,
 Te gonosz tölvénség

Veszzen gonosz előlem,
 Legyek könyörülő,
 S- minden bűn öldöklő
 mennyen jó hír felőlem.
 Adgy jó egészséget,
 S- lelki csendeséget
 Veghetetlen kegyelmet,
 Távozzék az ördög,
 Mint ocsmányságos dög
 Minden veszély szörzével,
 Ne kiserítse lelkem,
 S- vesztegebbe szívem
 Semmi szemtelenséggel.
 Maradgyon áldásod
 Raitam, hogy szállásod
 Légyen tizta szolgádnak,
 Orizzen félelmed
 Birión segedelmed.
 S- kövessen szent malasztal,
 Légyen kedves őszton
 Hozzád ki fel kölcsön
 Minden nap vigyázással.

Hogy

Hog' mind az mit kívánsz,
 Vagy pedig' igen bánsz
 Abban magamugy tartcsam,
 Semmi-némű bűnnel
 S- gyűlölt rút szeplővel
 Lőlkem ne undokitsam,
 Te nagy haragodot,
 S- boszszu állásodot
 Raitam kiért ne lássam.
 Kiért ez testi jó
 S- lelki jokkal folyó
 Legyen nagy dicfirettel,
 S- Avval kincset gyűtellek,
 S- neked hasznót vigyek
 S- éllyek tizta élertel,
 Légyek meg igazúlt,
 Okos és meg tanúlt
 Jó magam viseléssel.
 Hogy mikor ez testet
 Velem le vetteted
 Te szent akaratedből,
 Minden bűneimből

S- kinszenvedésedből
Tisztullyak undokságbul.
Vilély szent kezeden
Hogy ugy kegyelmedben
Legyek Fölséged körül;

*Magával valo, lölki
számvetés.*

Kösziklához faizott
Sárkány téjen hizott
El fajult kemény szivem;
Micsoda szédített,
Es meg reszegített
Hogy nem szánod bus fejem
Vagyoné értelmed
Vagy csak keménységed
Akartva veszti Lölköm
Mi reménség táplál?
Ezennel más talál
Mert vagy hamu és csak por,
Szörnyű számvetésre

S-ke-

S- kemény ítélre
Ha tégedet hoz a' Sor,
Kit bántottál gyakran,
Mint nézheted batran,
S- hová röitzel akkor.
Hivalkodásidrúl,
S- trágár szavaidrúl
Kit mondatot veled-bor,
Ektelen életrül,
S- buja tekintetrül
Kit cielekedtél sokszor,
De mint adhat sz számot,
Kérnek túled vámot
Intég akkor réád for!
Hamis gondolatid,
S- rut botránkozásid
Hidgyed fel vannak róva,
Sok káromkodásid
S- csalárd vádolásid
Kéfszen állanak irva,
Tobzódo életed
Es-csél, csap beszéded

Előd-

Elődben lészen rakva.

Még azt-is meg mérik

S- töled számban kéri

Mennyit Léptel héjában;

Mint adtál tanácsot

Es miben hibázot

S- kiket eitettel kárban,

Hány szem pillantásod

Csábitott mást, szájad?

Hidgyed nem marad abban,

Mind énnyi fok vétkem,

Furdal s- gonosz sérgem

Vadol engem szüntelen,

Nem mondgya életre,

Hanem ítélre

Méltó úgy mond az tűzre.

Jai s- hóvá legyek már,

Kit veszedelem vár

Mert nem szolgáltam hiven!

Ah Szenteknek szentye!

Aron szép veszszeje!

Ki ad vizet szememnek?

Hogy

Hogy bűnöm sirássam,

S- vétkem meg valhassam,

Ki ad erőt nyelvemnek?

Ne bánd hogy ha szollok,

S- kegyelmet találok

Nálad bűnös Lőlkőmnek.

Hogy keresztfán fűgtél,

Es szomján epettél

Akkor de mit kívántál,

Mit szeretet főzött?

Hogy illy kinra éitött,

Akkor de mit gondoltál.

Bizony nem ezűster

Arany, és gyöngy levét

Akkoron ohajtottál,

Ertem szomjuhoztrál,

Ertem kint vallottál

Ertem mindent szenvedtel.

Erettem meg holtál,

Ísmét fel támadtál,

Hogy életre vihetnél.

Oh áldot szeretet!

Vér-

Vérrel festéd földet,
 Hogy engemet éltetnél,
 Nincsen a' fűvekben,
 S- kövek ereiben,
 Orvossága lőlkömnék,
 Nincsen az vizekben,
 Forró hev földökben
 Tisztulása bűnömnek.
 Hanem Christus sebe
 Csak véres földője,
 S- gyógyítója Sebemnek.
 Iffiuságom vétkét,
 Szabad kényen éltét,
 Ismervén, kefergetem,
 Mert rút földőjében
 Mint virágos kertben
 Szánt szándékkal hevertem.
 Ez kis könyörgéssel,
 S- alázatos szível
 Istenemet kérleltem.

Törődelemmel könyörö
 geshegy való készülés.

Kíáltok mig élek
 Bűnombul fél kelek,
 S- im kegyelemért mégyek,
 Oh gazdag kegyelmű,
 S- nagy irgalmas kedvű
 Isten hozzád fietek!
 Vetkemet ismérem,
 S- haragod, kérlelem
 Hogy még kedvedben legyek.
 Kely fel azért lelkem,
 S- rút kérséget szívem
 Tőled immár megszíze vész;
 Vidámulásodért
 S- igazulásodért
 Bőv engesztelést keress,
 CHRISTUS érdemével
 Erő ad, az kívül
 Minden bűnt rólad él-vész.
 Az magas egekkel

Bir ez széles földdel,
S- minden fejedelméekkel.

Kinek nagy erejét,
Röttegem veszszejét
Mélto meg rémuléssel,
Mert föl hatott vetkem;

Szaporá esetem,
Ártalmas ingerléssel,
Kiért nyilván értem,

Az mi méltán nékem
Lehet azért jutalmom.

De lágyítsd meg szívem,
Uram kedved vegyem,
Sok bűnomet siráßsam.

Mostan fáidalommal,
Es végre sok kinnal
Azzokat ne jaigassam:

Könyörűly én rajtam
Kárhozatot hoztam
Temérdek utálással,

Fordítsd rám orzádat
Szánd gyárlo Szolgádat.

Erő.

Erősítsd Szent malasztal,
Testem tunyaságát,

Vak-merő rutságát
Ne büntesd méltó kárral.
Régi kísértetnek

S- ereje éltetnek
Ne hozzon már több veszelt,
Ne számláld vetkemet,

Ezer éfeterimet,
Kiben te ellened élt,
Sok csél csapásokkal,

S- trágár trefalással
Bujan gyakran kit beszélt.
Irgarmasságodbúl

Sok undogságimbúl
Mosogasson szent véred,
Könnyű meg jobbitnod

Hozzád forditanod
Mert azt mástul nem kéred,
Isteni erődöt

S- drága kegyelmedet
Te magadtul el éred,

Ne

Ne hagy hát magamnak,
Testi pártolásnak
Akár mi idejében.

Te oltalmód nélkül,
Mert hamar el-merül
Ismét gonosz bűnökben,

Támogasd férgedet,
S- rémült szegényedet
Ne essék kissebségben.

Büntetésted terhét,
S- annak keménységét
Nehéz ugyan fel vennem,

De mint kicsinységem
Szenvedheti testem
Magamat nem kéméllem.

Legyen vereségem
Kegyelemmel nékem
S- ne hagy meg Szégyenűlné.

Vigasztaly mindenben
Ez gyarló életben
Maradgyak meg hívségben
Erőmfőlöt ne hagy,

Tiszta itiletéd,
S- igaz büntetésted
Vethet Uram pokolra,
Atyáim rutsága,
S- magam gonófsága,
Iéltán ejt kárhozatra.
De avval él-nem vész
Irgalmad, hogy ha nész
Szél kergette polyvadra.
Adámot, és Evát
Hogy ették az almát
El-nem vészted azonnal;
Káint vér ontásért,
S- első gyilkosságért
Meg feddéd csak haraggal.
Saulustis uttyában,
S- forró haragjában
Büntetésted csak vaksággal.
Könyörűly rajtam-is,
Ullyon haragod-is,
Had dicfirjen életem,
Ne nyujcsd ki karodat

3- tedle oſtoródat,
Ne bűntessed erdemem:

Az míg éltem csékély,
Ne talállyon veszély
Ne kárhozzék el Lelkem.

Lám kőrőzt fán csüggő,

5-veled együtt függő
Tolvaj esék kedvedben,

Egy fohászkodásért,
3- végső könyörgésért
Fogadád kegyelmedben.

Ki tölled-is nem félt,
S-Világ-is meg ítelt,
Hozád ismérétedben.

Uram szűletésed,
S-munkás epeséged
De vallyon s- kinek használ?

Véres veritéked,
S- Ennyi szenvedésed,
Reménységgel kit táplál?

Poklokra szállásod,
Es fől támadásod

Bűnöst keres, és talál.

Oh áldot JESUSOM!

Edes áldozatom!
 Ne hagj bűnömben vesznem,
 Hitet, szeretetet,

S- erős reménséget
Teremtő uijonnán bennem,
Sok kinszenvedéset,

S- Attyádnál érdemed
Használlyon kérlek nékem.

Más azon törődelemmel
való könyörgés.

Veddeszedben szívem,
Ismérd kicsinységem
S-meg' gondolljad mi voltod;

Eltem gyöngé úveg,
S- Viz buboréksúveg,
Mulik oránkint napod.

Elmém bujdos, lézzeng,
Eltem kornyad f-fötréng,

Hogy közel számadásod,
 Könyvem mint víz árrad,
 S- mindentagom lankad,
 Kétséggel foly. reményem.
 Hogy éltem félsétség,
 Üdvösségem kétség
 S- csügg czérna Szálon Lelkē,
 Mint merjém kezdeni,
 S- kegyelmedet kérni,
 Bátran tölled Istenem?
 Mertha meg' gondolom,
 Vagyok agyag halom,
 S- föld fennyéből való por;
 Őt erzekénségem,
 Vesztezte épségem,
 Rontott őrdőgi tábor,
 Még-is fok haragra,
 Kí vagy egek Ura,
 Inditottalak fokszor.
 Holott az Angyalok,
 S- Menyei Szent Karok
 Tisztelnék rettegéssel,

Koronázott Szűzek,
 S- boldogúlt Seregek
 Néznek nagy rémüléssel.
 Tenger háborodik,
 Föld, s- ég ingadozik
 Előtted szernyűséggel.
 Télben posvány Szunyog,
 S- dongó légy sem bolyog
 El-bujnak revesfában,
 Csak az termézzettől,
 S- mulandó üdőtől
 Félnék ártatlanságban,
 Hát én mint rojtózzem,
 S- hogy bűnöm födözzem,
 Ki vagyok nagy átokban?
 Mert én mind ezeknél
 Ocsmanyb a' legyeknél
 Vagyok, gyarlóságombúl
 Épségből vétkezett,
 Sok bűnnel förtözzett
 Vagyok indulatimbúl,
 Ki nem merlek nézni,

Hová tudgyak bujni
 Ha üldölsz haragodbul?
 Régen Chóre, s Dátán,
 Ha Kárhozott méltán,
 Feddődven csak Mojsesre,
 Jaj nekem, kit szűkség
 Szorongat fok inség,
 Mint állyak iteltre?

Mert én Teremtőmet,
 Bántván Istenemet,
 Méltó vagyok az tűzre!
 Csak e' reménségem,
 Meg esküttel nekem,
 Hogy nem örülsz vesztemen,
 Csak hogy szeresselek,
 Es téged féllyelek
 Részes lészek véredben.

Ha te nem biztatnál,
 S- illy szokkal nem szolnál,
 Bizony esném kétségben.

Ne vesztsek bűnőmben
 Im Uram elődben.

Ter-

Terjésztem vétkeimet.
 Itt sujtold, és égezd,
 S- álnokságom üldözd
 S- ostorozzad testemet,
 Csak hogy holtom után
 Nézhesselek méltán,
 S- fogadd hozzád lelkemet.

*Megais más azon tőrdő de
 lemmel könyörög'.*

Aj fülem csendülő,
 Mint réz tárgy pendülő
 S- rettentő hirem jutott!
 Szivemet rut féreg,
 Rágja mint az méreg
 Mely épségemben rontott.
 A' fok bűn vádolás,
 Ez az Lelki romlás
 Minden jóktúl meg fosztott.
 Ördögi Kisztetés,
 S- gonosz ok keresés

B 4

Miatt

Miatt szintén bodúltam,
 Reménségem fogyott,
 S- ketségem rám omlott
 S- árvaságra szorultam!
 Mint víz jeges Zaija,
 Hogy partot Szaggattya
 En- is ollyá jutottam.
 Mint bagoly odóban
 Rőtezem gunyoban,
 Rőttegek álomtulis,
 Ha valami Zördül,
 Minden tagom pisdül
 Félek árnyékomtulis.
 Mintha föld el nyelne,
 S- tenger habja verne,
 Tébolyodom Széltulis.
 Gondolatom Kever,
 Mint egy habzó tenger,
 Csak nyavalyog életem.
 Elmém Komoródott,
 S- Lélkem Szomoródott.
 Mert jól érzi elestem;

Rothatt fekélyekkel,
 S- sene Őtte Sebbel
 Rakva Szivem, és testem.
 Lám Uram az Pusztán,
 Réz kigyó kereszt fán
 Sok beteget gyógyított.
 Az Mojszes vérszeje,
 Szentek térd kötője
 Mennyi embert meg tartott?
 Soknak csak árnyékja,
 Szenteidnek rongya
 Sokat életre hozott.
 Hát ki azt fundáltad,
 S- Világot alkottad
 Mit nem cselekedhetel?
 Holtakat élelsthetsz,
 S- elevent el-veszthetsz
 Mély poklokrais vethetsz.
 Viszontag, életre,
 S- mennyei örömré
 Hozzad térőket vihetsz,
 Te vagy az igaz út,

Csak te általad jút
 Minden az boldogságra.
 Intézd Lépésimet,
 Tudgyam osvényedet,
 Ne mennek az halálra;
 Nálad-nélkül semmi,
 Minden indul veszni,
 Eshetik kárhozatra;
 De mit cselekedgyem,
 S- kedved miként nyeriem,
 S- kedvedben mi ejthetne?
 Szívemet lámpásúl,
 S- Véremet olajúl
 Egetném, ha lehetne;
 Adnám Szerelmedert,
 S- áldoznám vétkemert
 Csak kedved Segitene!
 Barmok aldózattya,
 Azok füst illattya
 Tudom nem kel tenéked.
 Mert ha az, kellene,
 Bőcsölne s- tisztelne

Szívem azzalis téged.
 Te ajándékidbúl,
 S- marhám javaibúl,
 Tűzre raknám előtted.
 Ez füstölő csöppür,
 Mint gazdag méh köpüt
 Bé mutatnám jó kedvel.
 Tudom nész Szándékra
 Nem az ajándékra,
 Látod ki van mi szível:
 Mert hozzád térőket,
 S- kegyelem kérőket,
 Nem kergeted-el tőled.
 Nenézd gyarlóságom,
 Im látod szándékom,
 Téged keresni indult.
 Ne veszed, ne büntesd,
 Erdemem ne kergesd
 Lám előtted le borúlt.
 Széltül hanyattatott,
 S- bűnnel rutittátott,
 Fejem látod rád szorúlt.

Istenhez való esedézzéssel
kegyelem Kérés.

OH te boldogságnak,
S- minden jók árjának
Kútfeje, nagy Istenség!
Látod el rútultam,
Bűntől el bágyadtam,
Szorongat nehéz inség,
Légy kegyelmes nekem,
Nóha nem érdemlem,
Ne rongállyon rút kétség!
Bizzék reménségem,
Ne rettegjen Szívem,
Vakmerő dolgaiért,
Te kivüled félre.
Hogy idegen földre
Ment, testi Szabadságért,
Szépsége hól veszett,
S- romlása érkezett
Sok veszedelmekre ért.
Oh te bűv kegyelmű,

S- ke.

S- kegyes Segedelmű
Ur te hozzád kiáltok!
Ne hagy, kit sok rutság
Rutitott s- hamisság
S- környékezett sok átok,
Szidalom, gyűlölség,
Kárhozat, s- kissebség,
Kedvet hát mint várhatok?
Nehéz, tufakodnom,
S- könnyeb tántorodnom,
Mert a' test rótt s- nyavalyás,
Az Őszton ingerlő,
Párt út, s- ész vesztő,
Erőtlen az vigyázás.
Ki miatt szemérem
Lélek körül terem,
Es szomorú rútulás.
Kinek döggös mérge,
Foly több esetekre,
Gyakran hizelkedéssel.
Mellé gonosz okot,
Hord rút gondolatot,

B 7

AZ

Az testnek kinyeséggel,
 Kinek ha meg hajol,
 Szokás lesz; s- nem gondol
 Ugy kedve e' szégyennel.
 Ilyen az nyavalya,
 Felfegyed jól láttya
 Ki gyarlóságunk birja,
 Nincs kivűted erő,
 Minden csak veszendő
 Világot az ki lakja;
 Te tñled egyedűl
 Menyei élet gyűl,
 Ha te gondod táplállya.
 Nyisd ki hát kedvedet,
 S- bocsásd Szent Lelkedet,
 Te elvetett férgekre,
 Tegyen már velem jót,
 Tartsa e' szivhajót;
 Ne jusson vég veszélyre.
 Té ellened való
 Szidalmas, és gyarló
 Szokott sötétségére.

Szívet törődelmest,
 Elétet szemérmest
 Adgy írgalmasságodbúl.
 Lelkem meg vidullyon,
 S- bűnre ne bódullyon,
 Akar mi nyalánk okbúl;
 Mindenekben félyen,
 Szereffen, s- tisztellyen
 Tőled vett gazdag jobbúl.
 Segítséged készen
 Légyen, ki őrizzen
 Minden késértetiben,
 Erőt az tunya test
 Ki gonoszra geriesz
 Ne vegyen, semmiképpen.
 Hogy valami vakság,
 S- őrdőgi csalárdság
 Ne vigyen több veszélyben.
 Szentely te magadnak,
 S- irgalmasságodnak
 Előbbi hívéségére;
 Hozzám, kegyelmes légy.

Boszút rolam el végy
 Ne nézz éltem vétkére,
 Nagy gyarloságomból
 Esett vagy szándékból
 Undok ingerlésimre.

Az te Szent malasztod
 Ha nálam marasztod,
 Nem léfzek sötétségben,
 Minden veszedelem
 Ellen, meg tart engem
 Egyes tiszta életben,
 Hogy méltatlan voltom
 Vigan lássan holtom
 Után, az dicsőségben.

*Az elhagyott állapotaiban
 maga vizsgálta*

Mit háborgatsz Lélkem,
 S- mit támadsz ellenem?
 Rontod szívem kétséggel?
 Nem rövidült keze,
 Teremtőd ereje,

Jún majdon segítséggel,
 Be tölti szűkséged,
 S- rontya ellenséged
 Meg ismerek ezennel.

Tűrd csak csendességgel,
 S- fogadgyad örömmel
 Bús lelkem bánatidot,

Mert nem történetből,
 Hanem érdemödből
 Erzed most ráidalmidot,
 Mint arany az tűzben
 Tisztúly büntetésben,
 Hogy vehesd jutalmidot.

Zugolódó ne légy,
 Keményb ostort ne végy
 Mert Uraddal van dolgod.

Ki nézi sziveket,
 Vizsgálja veséket
 S- úgy adatik csak sóldod.

Az mint találratik,
 Fontban úgy méretik
 Te alázatosságod:

Sőt áldgyad oránként,
 Hogy gyarloságodként
 Proba alá-is vetet,
 Hogy tűzes menykővel,
 S- pokolbeli tűzzel
 Haragjában nem vesztet,
 Mert kicsiny hűséggel,
 S- kisebb szeretettel
 Rettegted teremődöt.
 Mennyit hívott sokszor,
 Látván vagy hamu, s- por,
 Mutatván kegyefségét.
 Akaratos élted
 S- kényén járó lépted
 Nem ismervén kegyelmét,
 Pokolbeli hályog
 S- ördögi rút tályog
 Rontván szived félelmét.
 Noha rút irigység,
 Es utált kényefség
 Rajtad el-hatalmazott,
 Jóra való restség,

S-go-

S- gonoszra fesletség
 Akarattyára hajtott,
 Tétovázó ketség,
 Szemtelen gyűlötség
 Ertelmedben vakított,
 Ne esél kétségben,
 Légy jó reménségben
 Fel kél kedvedre napod,
 Noha csapkod ostor,
 Mint a' tövis bokor
 Mutatván gyarloságod,
 Csak ismérd meg Urad,
 Es alázd meg magad
 Jóra fordul bánatod.
 Várom és ohajtom
 S- epedve kiáltom
 Azért Uram malasztod,
 Mint a' sovány földet,
 Engem affzu füvet
 Hogy éllefszen harmatod,
 Csak lelkemre tekints,
 S- bűneimből tisztíts

Bár

Bár neadgy Uraságot.
Szánnyad ocsmány téged,
Az ki szivből téged
mostan kérlelni akar,

Látod nagy óhajtvá,
Es szive szakadva
Ajtodon zörget, s- vakar,
Rá bizott girábúl,
S- neki adott jckbúl
Talam még hasznót takar.

Könyörg hogy Isten sze-
génységben ne felejtsem.

BUsult életemnek,
Szomorú szivemnek
Bóldog gyönyörűsége,
Főlséges Ur Isten,
Ki vagy mindenekben,
Lelkemnek édesisége,
Kisdéd s- el hagyatott
Te réad maradott
Fejem minden szükség.

Ellőtt.

Előtted im azért
Az te kegyelmedért
Ohajt lelkem, s- kesereg,
Gondvisező kedved
Kéri fel emellyed,
Nóha nem hasznos fereg
Lásd hogy igen szegény,
Mint el útált edény
Vezér-nélkül szedeleg.
Régülta szemléli,
S- örömmel beszéli
Sok irgalmaságodat:
Szegényekhez való,
S- bővseggel tápláló
Ezer áldomásodat,
Hogy majd fel emeled,
S- a' probúl fel vészéd,
Kis kelleetlen szolgádat.
Nem érdemlem úgy van,
Ki éltében gyakran
Gonosz cselekedettel,
Kedved meg bántottam,

S-ma

S- magam rütitottam,
 Szentelen ingerléssel,
 Irgalmadat venném,
 S- dolgom emliteném,
 De megyek illy szűkséggel?
 Ertesd kegyelmedbül,
 Mit kívánniak szívűl
 Uram Szent Főlségedtől,
 Szály-le kérésemre,
 Ne nézz erdememre
 Mi nem függesz embertől,
 Segély szűkségemben,
 Hogy előmentemben
 Dicsírjelek mindenbül.
 Mutasd el-rekeztett
 S- méltán tölem rejtett
 Kedvét táplálásodnak,
 Sokáig ne hadgyad,
 S- tengetésre nyissad
 Gondgyát, áldomásodnak.
 Ad meg kenyeremet,
 S- ruhátlan testemet

Ne hadgyad pirulásnak.
 Nyisd meg az én számat,
 S- vidámitd orczámat,
 Mondhassak hála-adást,
 Irgalmafságodból
 Tégy én velem már jól;
 Ne szenvedgyek utálást,
 Lássak kik gyűlölnék,
 S- meg szégyenüllyenek
 Hogy adtál vigasztalást.
 Szemeim rád néznek,
 Segétseget kérnek
 Mert nyavalyában vannak,
 Elfogyott kenyereim,
 Nincsen jóvedelmem
 Szükségim szorongatnak.
 Búsult gondolatim,
 S- mordáló bánatim
 Ide, s- tova ragadnak,
 Csendesítsd elmémet,
 S- töltsd be kérésemet
 Te sok áldomásodból.

Szándékom igazgasd,
 Dóltében támogasd
 Gazdag birodalmodból;
 Parancsoly hogy élyek,
 S- táplálást már vegyek
 Te Szent akaratodból.
 Az te kegyelmedet,
 S- gond-viselésedet
 Tartsd csak üdvességemre,
 Kértemre mert ha nész,
 Lelkem úgy el-nem vész,
 Visz irgalmas életre;
 Kiben légy vezérem
 Szent Felséged kérem,
 Ne mennyeksötétségre.
 Elmém gondolkodva,
 Kére, s- nagy ohajtva
 Istentől vigasztalást.
 Hogy kicsinységemnek,
 S-el fogyott igyemnek
 Rendelne kis táplálást.
 Szükségem hez közel.

Irárm

Irárm hideg őszszel
 Várván reám áldomást.

*Ismét a maga vigasztalás
 saéri könyörög.*

Viseld bekefességgel,
 S-kegyes csendességgel
 Bús lelkem bánatidat,
 Vegyed ajándékul,
 Hogy nagy akadécul
 Látod molt barátidat.
 Tartsd jutalmadnak,
 S- nem bosszús igádnak,
 Ez szomorúságidat.
 Ellenkedő nelégy,
 Hogy nagyob kedvet végy
 Illy tusakodásodban,
 Félelmet el-kerülly,
 Kettségben se merrülly
 Méltó busulásodban,
 Ely tántorgás-nelkül,

G

Mert

Mert nem veletlenül
 Verett Isten táborban,
 Örvendezz hogy ismér,
 Hogy büntet, és meg mér,
 Te gyengeséged szerént:
 Vele-vízáat ne vony.
 Mert keményb ostromt fony
 Ingerlésed naponként,
 Ajázd meg magadat,
 Hogy y vigasztágot
 Lássad vigan mint nap fént,
 Reméllyed kegyelmét,
 Ki most fenytékét
 Bocsatá bús fejedre;
 Ha Probába most tett,
 Prædára nem vetett,
 S-nem bizott ellenfelegre;
 Nem hogy szégyenítsen,
 De inkább segítsen,
 S- fel indítson az égre.
 Osvént mutat ewel,
 Ez kicsin ösztönnel

Noha

Noha tetezik keserve,
 Nem fordúlt ugy szeme,
 Rolad, hogy ne nézne
 Ismét ki nagy kegyelme.
 Sújtólása nem árt,
 Tüled el-fordit kárt
 Hogy légy hiv s- engedelmes
 Szíve rajtad esik,
 Noha kicsint kékik
 Tüled ily kísértetben,
 Nem hágy, föl emel, még
 Tudgya mikor szükség,
 S- meg tekint szükségedben,
 Föl támad az csillag,
 Ki most alig' villág
 Előtted sötét ködben.
 Mit kesergesz azért,
 Hasznos nyavalyádert
 Oh meg félemler szivem?
 Miert kételkedel,
 S- oly igen törődél,
 Ha utálnak-is engem?

C 2

A for

A' fok undok bűnért,
Szállott, ki boszszút kért
Méltó hát el-szenvednem.

Ajándék ez, s nem kin
Ily hasznos gyötrelmin,
Kinek jutalom készül,
Boldog inséges út,
Kin dicsőségre jut,
S- a' gonosz-is meg fészül.

Az igaz kin vídül,
S- bátrabban meg indul,
Nyeri az eget részül.

Támaszd hát Uradra
Dolgod, fő gondodra,
Meg szánnya nyavalyádot:
Nem buritt-el az hab,

Ki irigységgel csap,
S- környül vette hajodat,
Fől kel majd te Urad,

Az te nagy jutalmad
S- el rontya szidalmidat.

Hadgyon azért ha így

Vísel,

Vísel, csak benne higgy
S- tüle Szent malasztot kérj;

Birja úgy szivedet,
Hogy ily inségedet
Meg győzvén, kegyelmet érj.
Menyből jön sok haszon,
Ha te-is lész azon
Hogy méltán oda fel érj.

Irgalmas Ur Isten,
Ne ítélj éltemben
Erdemlett büntetéssel!

Bűnöm sokaságát,
Ne nézd gyúlt rútságát
Haragos tekintettel:

Töröld el-szeplőjét,
Sok vétkem veszőjét
Törd el-hozzám térteddel,

Az én inségémnek,
Mint az Danielnek
Uttyát talállya kedved,

Mert el-bágyatt lelkem,
Küldgy eledelt nékem:

C 3

Híszem

Hiszem vagyok te férged.

Siés Saul az mig

Környül vegyen, addig

Kedved velem jól tehet;

Szűk legemre könnyen

Hogy morfalék legyen,

Károd-nelkül meg lehet.

El-mult harmad napom,

Hogy ehezve várom

Gazdag elededet:

Telepítsd le szolgád,

Szomorún ki imád,

Szegd neki kenyeredet.

Légyen mi értéke,

De semmi rőitőke

Te kívüled ne legyen 3

Az te áldomásod,

Visselye Angyalod

Mindenekkel jól tégyen,

Hogy irgalmas úton,

Főlségedhez jusson

S. eörök életet vegyen.

Ez egynéhány versel,

Istent könyörgéssel

Hogy kérném kegyelemre,

Egy kis főlemile

Nagy Vigan énekle

Néznek jó reménfegre.

Nincs senki felejtett,

Az kiket teremtet;

Van gondgya minden testre.

*Bűneit ismérven Istennek
kegyelméért könyörög.*

REttegtet sok vétkem,

Kitt-eliened tettem

Egek főlséges Ura!

Nincs epege testemben,

S. bódúltam elmémben;

Jutottam szorgo bura,

Ha nem segít karod,

S. nagy irgalmasságod,

Féld esem Poklokrá.

Mária Magdolnát,
 Csak nem bűnnek annyát
 Meg halattam vetkeekkel,
 Az kegyetlen Saulust,
 S- álnok Phariseust
 Mert el-értem bűnökkel,
 Az Dágon Papjait,
 Caifás Szolgait
 Káromló beszédekkel,
 Illy undok vétkeekkel,
 Az eget szememmel,
 Miként merjem már nézni,
 Mert hód és nap fényű,
 Csillagok szép színye,
 Engem fognak vádolni,
 Hajlékom falai,
 S- föld testem ruhái
 Kezdenek kárhozatni.
 Az négy Elementom,
 Kiből épült tagom
 Ellenem kiált nagyon.
 Mert érzékenységem,

Zabla

Zabla-nelkül nyelvem,
 Járt gyakran szabadon.
 Kiért félek igen,
 Meg esem az jégén,
 S- el ne veszfizek az Vámon.
 Kérlek azért segits,
 S- bűneimből terits,
 Egek Főlséges Ura,
 Lelkem soványságár
 Ellezd szomjúságát,
 Vezesd éllestő kútra.
 Hogy semmi kisértet,
 Mely ellenem jühet
 Ne juttasson több búra.
 Irgalmad ne mullyon
 Veszély ne talállyon
 Engem rusnya nyűvedet.
 Ki fogja meg Karod,
 Ha az akaratom
 Hogy föl vedd szegényedet,
 El-veszett juhodra,
 Szarándok Szolgádra

C. 5

Mo-

Mostan nyiujts ki kezedet.

Ne veszed félgeredet,

S- romlott cserepedet,

Mely esedez teneked,

Ha nem vétett volna;

Most miért óhajtna

Kesergéssel elötted,

Te-is mit engednél,

Ha bűnben nem lelnél,

S- nem vétenék ellened,

Ha kegyelmedben vész

Örökké aldott lélsz

Ternek hozzád Pogányok.

Látván hatalmad nagy

Ahoz irgalmas vagy,

Dicsir mindenek szájak;

Eltem s- holtom végét,

S- bűnös lelkem röggjét

Vezessék szent Angyalok,

Bűnemtől vallást

Tévén, s- vigasztalást

Várván csak Istenemtől,

Kér-

Kérvén meg halgasson

Sebemből gyógyítson

Mert sebhettem bűnemtől,

Az Dudvág berkiben,

Egy rétem széliben

Sírván bűnömön Szívűl.

*Ismét Pœnitentiára indúlt
Szívnek buzgó könyörgésével
könyörög.*

MElységes Setéttség,
Környűl vett nagy infég

Uram sok rőtteggéssel,

Majd el-fotyák szívem

Elődben ne vigyem,

Fajdalmam kesergéssel;

Erőt vesznek rajtam,

Ellened hogy jártam

Hanem nélsz kegyes kedvel,

Alhatatlanságom,

S- vakmerő rutságom,
 Nem erdemlik kegyelmed,
 Nem- is méltó vagyok,
 Mert bűneim nagyok,
 El-halgtván figyelmed,
 Hogy irgalmaságra
 Terj vigasztalásra
 Mutatván segedelmed,
 Te előtted még-is
 Ha bűnöm ijesztis
 Le fűgefztem fejemet,
 Törődelmességgel
 Szolván, szélidséggel
 Ki nyitom sebeimet,
 * Hogy kis buzgoságom,
 S- alázatosságom
 Keressen mi érdemet,
 Tunyá gyarlóságnak,
 Sok gonofságoknak
 Árja lelkemet folya.
 Testen fajtalanul
 Természetemben fül,

S- tor-

S- torkon fogva hurezollya;
 Erzékenfigemet,
 Kivel bús szívemet
 Több bűn igen unfzollya
 Hamiságom oka,
 Ki tántorodásra
 Mind úntalan ragadott,
 Negénde akarát,
 Kire a' bűn árrat,
 Tudom illy veszélt adotts
 Sok gonosz gondolat
 Főnt dögös fonalat,
 Kin lelkem el-bágyadott.
 Ide, s- tova sokszor,
 Noha látott ostor
 Testémme el-hajlottam,
 Kiszterő ingerlés,
 S- gonosz ok keresés
 Miatt hamar bódúltam,
 Szemérem rutságot,
 Társúl gyakran hozot,
 Kiben meg gyarapottam,

C 7

AZ

Az kiből most immár,
 Mint rótt, s- erőtlen sár
 Kész volnék föl ébrednem,
 Meg igazulásért,
 S- kívánt kegyelemért,
 Uram kedvedet kérnem,
 De fonnyat gaz lévén,
 Es bűnös föld színén,
 Nincs erőm arra nekem.
 Segítő karodat,
 S- irgalmasságodat
 Nyújtsd azért kegyelmeddel.
 Teríts meg engemet,
 S- balgatag szívemet
 Oktassd Szent Lelkeddél,
 Hogy fénlő Világom
 Légyen s- fényes napom,
 S- birjon te félelmeddel,
 Ved föl Lelkem gondgyát,
 Mosd el-fok mocfokját
 Meg undokult szívemről.
 Hogy az bűnnek habja

Lel-

Lelkemet ne csapja
 Szüntelen éktelenül,
 Végy el-minden szeplőt,
 Lelkemről; s- bűn gyeplőt
 Fordics el életemről.
 En elmémet birjad,
 Szent dolgokra hijad,
 Minden mozdulásimat,
 Teneked szolgallyon,
 Lelkem magasztallyon;
 S- minden mulatságimat
 Benned helyheztessem,
 S- tőled el-ne essem.
 Viseld akaratomat,
 Rettenyen még szívem,
 Félljen kicsinységem;
 Ellenéd fél ne kellyen:
 Ektelen életet
 Ki eddig vezetet
 Bátran távol kerüllyen,
 Vakmerő ingerlés,
 Kiből szegyen kelés

Kelne.

Kelne, rajtam ne legyen :
 Ellenfeğim Száját,
 Tarsd Zablán Szándékát,
 Fordisd el-gyalázattyát.
 Te öldözz, és kergesd,
 S- itt tűzöddel égess,
 Mint kezeid munkáját,
 Hogy az büntetésben
 Irgalmasság legyen,
 S- vegye el-annak sullyát.
 Szívem, s-minden kedvem,
 Erőm, s- tehetségem
 Kiért Uram tisztellyen,
 Gond-viselésedert,
 S- hozzád vivétedért
 Hála-adásra térjen.
 Mindenkor szerezzen,
 Szükségemben lellyen,
 Segédelmet: úgy legyen.

*Más azon Pœnitentiára
 indult Léleknek tördelmes
 könyörgése.*

MEnyei nagy Fölseg,
 Kit retteg föld, s- mind
 Hatalmas rémuléssel, (Egh
 Féli haragodat
 Lelkem, mert sok jodat
 Vette förtelmes kézzel,
 Jó teteményidert
 Sem bocsúlt, sem dicsért
 Hála-adó hivesseggel,
 Alázatosságom
 S- kicsiny buzgoságom,
 Ha tetczett valamiben,
 Nem volt álhatatos
 Mert még utálatos
 Dolgot fogott kezében,
 Negindes, ingerlés,
 Bűnre lett vezérlés
 Test hitegetésben.

Az ki tantorodást,
 S-lelki haborodást
 Hozott sok veszélyekkel,
 Idegen nyavalyát,
 S-büntetésnek fullyát
 Rőttege kissebseggel.
 Szomorú utálást,
 Melfe tőled hajlást
 Nehez számkivetéssel.
 Kinek infegéből
 Im holt melységéből
 Ur Isten már kiáltok,
 Noha nem erdemlem,
 Hogy jűjjon kegyelem
 Irgalmátságot várok,
 Könyörűl én rajtam,
 Mert im el-bódultam,
 Majd kárhozatra jutok:
 Haragod rettegem,
 S-vétkeket kesergem,
 Esetimen jajgatván.
 Rutsági az kinek

Büntetéssel ölnék
 Búsult lelkem ajtaján,
 Szabadítsd mérgétől,
 Dühösködésétől,
 Eltem végső óráján.
 Irgalmazz ennékem,
 Legyen remenységem
 Te nagy kegyelmed felől,
 Régi boszszontásim,
 S-talált álnokságim
 Ne vonnyanak kedvedtől,
 Rontsd el a' rossz szokást,
 Akadályt, s-tántorgást:
 Küldgy malasztot menyegből.
 Látod az természet
 Gyarló, és meg veszet,
 Rakva sok kívánsággal,
 Nyalánságon ragad,
 S-boszszuságra dagad
 Kevély sok változással,
 Az tiltott dolgokon,
 Akar mi kis okon.

Múlat sok akarattal,
 Te azért egyedül
 Kitől minden épül
 Fordithatsz Szent életre,
 Minden sötetséget
 Ronthatsz s-ellenféget
 Kit vitt rút esetekre.
 Te ellened való
 Meg nem számlálható
 Gonosz cselekedetre,
 Az kik bocszszu állást,
 Véghtelen kin vallást
 Te tölled érdemlenek,
 Igaz itileted
 Szerint el-vesztheted
 Lelkem, ellened méggyek,
 Hatalmaságodert,
 S- ilyen inségemert
 Ki előtt panaszt tegyek?
 De illy kis erőtlens,
 Gyöngge féreg ellen
 Mi haszon meg mutatnod?

Erőd

Erőd, sa levélen,
 Kit az gyors szél fönnen
 El-hány, azt nyomorgatnod?
 Nem tetzik meg awal,
 Ha fizetsz pokollal
 Régi irgalmaságod;
 Hiszem te nem örülsz
 Mert senkit nem gyűlölsz,
 Hogy valaki el- eszzen,
 Ki az bűnösökért
 Jöttel, s- váltságokért
 Hogy senki ne röttegjen,
 Fölsegedhez megyünk,
 Üdvösséget kérünk
 Igazullyunk meg ingyen.
 Legy kegyelmes azért,
 Es sok bűncimert
 Méltó offort ne bocsás,
 Vereségben kémély
 S- irgalmasággal ély,
 Ne főggyon vigasztalás,
 Szánnya Szent Fölseged

Kis

Kis köllerlen férged,
Az ki bizony nyavalyás.

Küldgy Szentelő lelked,
Erzékenységimet

Ki magának foglallya,

Minden indulatot,

Ki bűnnel mulatot

Környülem meg tapodgya.

Akaratom birja,

S- gyarloságtul ojjá,

Légyen földed Lakoja.

*Itt az Teremtésért Istene-
nek hála ad.*

Császárok Császára,

S-menjnek s-földnek Ura

Nagy hatalamu Ur Isten!

Ki dicséhet méltán,

Sok javaid látván

Mindgyarást, a' kezdetben,

Mert bölcs rendelésed,

S- nagy gond viselésed

Ismer-

Ismerfzik teremtésben,

Mint abroncs hajlása,

Kék égnek állása,

Környül vett javaival,

Höld, és nap járati,

Plánéták forgási

Kerülnek áldásfival,

Tengernek vizei,

Az földnek fővei

Táplálnak hasznaival,

Emberről szép termettel,

Okos értelemmel

Áldád Uram, s-tőd Urrá:

Világ szép javait,

Es minden vadait

Ofztád kívánságra,

De vakmerő volta,

S- háladatlanságá,

Sok bűnt ellened túra:

Nem csak személyeddel,

Földi Istenféggel

Sokat föl magasztaltál,

De

De kit nagy értékkel,
 Eszfzel, s bölcsességgel
 Erdem kívül ruháztál:
 Minden kívánta jót,
 Ahoz kenyeret, sőt
 Szükség kívül-is adtál.
 Föld temerdekiségét,
 Hosszát, szélességét
 Adtad Uram emberért,
 Rajta való vadak,
 S-röpülő madarak
 Vannak taplálásáért:
 Semmi ékességet,
 S- drága fényesleget
 Nem fundáltál hasznodért,
 Nézz ember szemekkel,
 Nap fény mit fogott el,
 Aztat mind neked adta;
 Csak őtet tisztellyed,
 Szereffed, és féllyed
 Mikeppen parancsolta
 Hogy ezeriziglen

Meg

Meg áld mindenekben
 Aztis hiven fogadta,
 Szíved keménységgel,
 S- elméd sötétiséggel
 Eztet meg nem ismerte,
 Hogy már történetből,
 Es csak természetből
 Ez jókat szedte s- vette,
 Kiért boszúsággal
 S- gyakran káromlással
 Rut vétkeit nevelte,
 Mennyi mulatságot,
 Meg annyi fájdalomot
 Azért reád bocsátot,
 Hogy el-ne hidd magad,
 S- gyarlóságod tudgyad;
 Es ilmérjed Uradot.
 Ki látta szívedét,
 Es tudgya elmédet,
 Bannya ocsmányságidot,
 Dicfird azért Lelekem,
 S- magasztallyad nyélvem.

D

Hly

Illyen jó teremtméd,
 Aldgyad te-is szívem,
 Testem, tagom, s-ízem
 Mindenben Istenedet,
 Mert nem feleithetem;

Sok jót túllé vettem,
 Táplállya életemet.

Dicsirjétek egek,
 S- boldogúlt seregek
 Mindnyájan Szent Angyalok,

Tengernek habjai,
 S- föld külföld vadai,
 Es mennyei Szent Karok,

Mert Istent dicsírni,
 S- nevét magasztalni
 Elégseges nem vagyok.

Az mennyei Örök boldogságnak hírnöke.

ÓRúly, s- vigadgy lelkem,
 Jutott kívánt hírem,
 Megyünk az Ur házában,
 Holott

Holott az Angyalok,
 S- mennyei Szent Karok
 Bé vesznek társaságban,
 Mert nincs maradásod,
 S- bizonyos szállásod
 Ez nyomorúlt világban,

Ott léfzen szeretet,
 Isteni dicsíret,
 Szentekkel nyájasságod,
 Öröm, és dicsőség,

S- állandó békesség,
 Ott várja nyugalmod,
 Az J E S U S bárányal,
 Isteni látással

Be telik kívánságod,
 Szent János csak képbe
 Nézte, s- jelenésbe
 Menny-országnak szépségét;

El olvadtott Szívem,
 S- háborodott kedvem,
 Hogy látta ékeséget.
 Elme felnem éri,

Nyelv sem beszélheti
Ragyagó dücsősségét.

Mint Szarvas melegben,
Siet folyó vizben,
Hogy óltsa szomjúságát,
Keváncsozik Lelkem,
Hozzád ugy Istenem,
Enyhítsed fáradságát!
Lézengő lelkemnek
Szárnya fegett légynék
Mutasd meg boldogságát,
Miert hofzszabodik,
S-életem vonódik
Ez búz, s-dögös tömlőczben?
Mert megúnta Lelkem,
Bujdosását, s-éltem
Ez csálard sötét Völgyben,
Ejjel, s-nappal csak sir,
Ohajt, mig arra bir,
Védd bé az dicsőségben,
Mert jobb ottan egy nap,
Mél irigység nem olap

Mint

Mint itt ezer eszteudó:

Mert itt sok villongás,
Talál bú, s-változás,
Látod minden veszendő.

Hatalmas hatalom,
Legyen, mint nagy halom,
De el-veszti az idő.

Mondgyam Sz. Dáviddal:
Uram vittél által
Engem vizen, és tűzen!

Akkor áldgyon Lelkem,
Es dicfirjen nyelvem,
Tegedet, szemtől szemben,
Hogy szép forrás fűre,
Az örök életre

Vivén, vetted kezeden.

Örülte-is testem,
Nóha bűnben estem,
De el-nem vesz az földben,
Mint a' szep búza mag,
Hogy földben el-nem ag,
Ki ujjúl kikeletben,

D 3.

Igy

Igy te-is hamuból
 Fel támadsz az porból
 Vigadsz örök életben,
 Im azért kezdedben
 Ajánlom mindenben
 Nekéd Uram magamot:
 Ha tetszik kedvednek,
 Mutasd meg Lelkemnek
 Színed, s- adgy bűldogságot.
 Egben, könyörgésem,
 Had jusson elődben;
 Ne nézd gyarlóságomat.

*Úton jároknak óltalom
 kérése Isteniül.*

SZarándokságimot,
 S- minden útaimot
 Igazgató Istenem,
 Mennynek s- földnek Ura,
 Im látod Utamra
 Indúlok: Légy Vezérem!
 Menésem szükséges,

Téré.

Térésem kétséges,
 Azért nevedben kezdem.
 Légy Vigásztalásom,
 Ellesztő árnyékom,
 Valahová fordúlok,
 Efsős, hev üdöben
 S- fergeteg szel-vefzen
 Légy hajlékom hól járok,
 Ahoz nyugodalmom,
 Erős bátorságom
 Az hólot meg maradok.
 Ha veszedelem ér,
 Ellenség hozzám fér
 Légy ennékem óltalom
 Szerencsetlenségben,
 Akár mi ügyemben
 Légy meg tartó istápom
 Bádgyatt fáradságban,
 Es nyugovásimban
 Békességes sátorom.
 Gonosz tárfaságtúl,
 Es ragadozástúl

D A

T O

Te fölelmed el vonnyon,
 Barátom kárára,
 Erőszak húzafra
 Haragod ne bocsásson,
 Hanem igaz utra
 Es ákaratodra
 Kegyelmed igazgasson.
 Ábrahám földéből,
 Caldeus tűzéből
 Indúlt, Uram egy szódra,
 Uttyát igazgattad,
 Sok jókkal áldottad,
 Hite fordúlt valóra.
 Jákob hogy buidosott,
 Bátyja előtt futott,
 Nem bocsátád predára.
 Az Iffiú Tobiást
 Meg mentéd nyavalyást
 Ördög Asmodeustól:
 Raphaél Angyallal,
 Illy szép társasággal
 Inditád ki házátul,

Három Szent Királynak
 Mutattál útt'yoknak
 Csillagot Kalauzúl.
 Mostis nem rövidebb,
 De Uram ér Kúlyyeb,
 Az te régi hatalmad,
 Ha tetczik még tarthatz,
 Es viszsza is hozhatz
 Mert nagy az te irgalmad,
 Nóha nem Tobiás,
 De bűnös nyavalyás
 Vagyok; az mint hog' tudhad.
 Hogy ezen testi jó,
 Légyen mint víz folyó
 Ellek dicfiredre.
 Hozzám kegyelmedet,
 Es meg térefemet
 Irjam emlékezetre.
 Szerencsés útomért,
 S. vissza térefemért
 Okot adgyak beszédre.
 Hogy utra indulék

Szárnyán egy Sast láték,
Okot vék verfeimre.

Szerencsés menése,
S-bátor repülése
Indított reményekre.

Hogy az egek Ura
Meg vizsgálja hoz Lócra,
Neve dicsőítire.

*AlázatoSSág gal bűnűert
Istennek könyörög*

Mullyék el Ur Isten, ró-
lam te nagy haragod, én
örömem szerint rettenetes
ostorod, sok gonoszságomért,
ki te hozzád fel ért, el Szánt
bocsfú állásfod.

Az te haragodat térítsed
kegyelemre, és könyörgése-
met bocsásd te elődben, lásd
hogy szomorodtam s- te hoz-
zád

zád fordúltam már törőd-
melegre.

Tisztellek tégedet ki lakol
dicsőségben, a Sion hegynek
tetein fényes kőben; min-
dent felyül mulván, s- azon
Uralkodván, az mélysegeket
néz vén.

Irgalmas gondodat nyitot-
tad minden testre, kik tisztel-
nek s- félnek veszed Szent te-
nyeredre, az ki sértetteknek,
s- meg sebhett Sziveknek for-
dúlsz könyörgésekre.

Jól Látod Szívemet nékem,
is mely serelmes, sok ingerlő
bűnnek rutságátul fertelmes
az jóra igen rest, erőmben
meg veszett tántorgó nem-
szemérmes.

Az kiknek félelmes mély-
ségéből Kiáltok, Kemény Kő-
telé-

teleből szabadulást Kevánok;
Lássad mint nyavalygok, csak
irgalmat várok, meg tisztulni
akarok.

Bocsásd meg bűnömöt, U-
ram te Szent nevedért, igas-
ságod szerint, ne itily eset-
ért; látod sokasodott, s ve-
szedelmet hozott, de ne utály-
azokért.

Ismérem vetkemet, ki te,
hozzád fel hatott, s rette-
gem bűnömöt ki igen utálta-
tott, kissebsegre, okot, s ve-
szélt bűven hozott szomorú-
ságot adott.

Az kiben magamot elörted
meg aláztam, kegyelmedhez
bizván az földre le burúltam;
sújtoly irgalmassan, az ki nya-
vallyással hátam im meg haj-
toztam.

Batorítsd építsd fel tántor-
gó életemet; gyógyítsd szent
véreddel meg dögölt sebei-
met; testemben meg szépíts,
Szívemben vidámit, tartsd
tisztán én Lelkemet.

Irgalmazz Ur Isten nekem
szegény bűnösnek; s töröld
el-tűtságit nyavalyás életem-
nek; lásd esedezeset, sok re-
ménykedéset igye fogyott Sze-
génnek.

Szemeidet Uram rólam el
ne fordítsd; te Szent malaz-
todat kegyességedből nyuj-
tsd, tiszta szívet s Lelket,
teremts buzgó kedvet, életemet
újítsd.

Bűneimnek mérge több miri-
gyet ne hozz; rútl emlékeze-
tisoha ne tántoríts, kedved
bátoríts, Angyalod őrtál-

lyon, csalárd okot el-rántson.

Erőtlenfegemet bírjad te
Szent Kedvedbül: ki Anyám
méhébül ragadtál csak sem-
mibül; irgalmaságodat, s
Atyai gondodat, ne vond
meg kis lérgedtül.

Minden szükségemben
gyámolom legy-énnekem;
útamban orizd, igazgató se-
gédem, ördög csalárdsága,
más gonosz szándéka ne nyo-
morítsón engem.

Hatalmas nagy Isten, ki
vagy minden dolgokban, né-
ked adtam magam tarts alá-
zatossággban; tőkélletes szí-
vet, s lelki csendességet adgy
ez szarándokságban.

Kiért életemnek minden
Napjaiban dicsírjelek téged
egyedül dolgaimbán; jó tété-
mény-

ményedet, s gondviselésedet,
magaztallyam vígabban.

Gyarló eset után erdődést
kevánván; vallá tételemnék
jutalmát szívbül várván;
Christus érdeméhez, bizván
Kegyelméhez, íram az Duna
Partyán.

Magyarul
Meg is azon törődésem-
mel könyörg, hogy Isten le-
gyen irgalmas Védkeinek.

MEnnyegben lakozó imá-
dandó felség, kit kör-
nyül környékez ragyago fé-
nyesség, birtokodban vagyó
tűz, víz, föld, s forgó Egh;
országglásodban nincs sem e-
redet, sem vég.

Te természet Szerint meg-
nem változható, kibül irga-
lom-

lomra leg inkább vagy hajló,
állanék keveset noha vagjok
gyarló, büntetésre méltó
mint kedvedre való.

Szólok mégis mivel vagyok
kézi munkád; noha reménységem
kicsiny biztatást-ád: de
mint hogy mindē test tamaz-
kodik csak rád, nem ketlem
áldásod hogy engemetis áld.

Mit mondgyak vétkeim sok,
mint főveny szapora, Egig e-
melkedik büzi s-poshatt do-
ha; de oszlattya, s-mossa ir-
galmad Zápóra, mint szelűl
hogy ošol től virágnak moha.

Az vétkeket vallyon kicső-
da értheti? nehéz sülyyöságot
vallyon ki mérheti? titkos fo-
káságot szamba ki veheti?
kiért haragodat de érdemel-
heti.

Et titkosoktólis tisztíts hát
engemet; Zabolázd elmémet
tartoztasd nyelvemet; mint
só féreg, és moly, ne rágja
mellyemet, tölthezzem Szen-
tid Közé nyugovó helyemet.

Idegen s- nem ismért vét-
kemetis bocsásd, és tulajdo-
nimra veš nyilhatatlan zárt,
kerülhezzem távul azt az isza-
possárt: undokításival ki tor-
komiglan márt.

Ne szály perben velem ily
gyarló Szolgáddal; ne kevény
közödni ily romlandó nád-
dal; természeted ajánl szent
diadalmaddal, hozzád tért
esdőkét fedezd irgalmaddal.

En poshatt, és undok por s-
hamuból való, mi lehet enbē-
nem kedvedre ajánló, csak az
mi malasztból származik ráma
hajló,

hajlo, mit féllyek? előtted ál
az közben járó.

Tamaszkodom annak épp
áldozattyára, az ki bűneimet
vőtte fel vállára; adgyad lé-
gyek kezűlt Szent Vácforá-
jára: segély J E S U S jőj-el
holtam orájára!

Vedd hozzád Lelkemet, kit
benné tartottál, szörnyű halá-
loddal kit meg - is váltottál :
áldott légy hogy menybűlér-
tünk le szállottál, a' hol üdvö-
zithetsz még oda hatottál.

Szép lako helyékét kéfzi-
tesz azoknak, kik szód hallá-
sához, s- tartásához szoknak;
és tégedet tartnak fő bizo-
dalmoknak, adgyad légyek
én-is rendiben számoknak,

AMEN.

Hogy

Hogy ez világ javaiban
semmi nincs állandó.

Szin festékkal mázolt,
S- tűnder üdönn koholt
Csálárd világi hivság.

Mit vélsz aranyidról
S- drága gyemantidról?
Itiledé boldogság?

Im egynéhány szóval,
Csak kicsiny munkával
Bizonyitom hogy hivság.

Az órák el-folynak,
Üdök-is el-járnak,
Nem múlatnak úttyokban,

Hól hideg, s- hól meleg
Szép üdö, s- fergeteg,
Jönek, s- mennek egy nyom-
De kis vélekedés, (ban.
Séreny elmélkedés

Nem vehetni egy szóban.
Jó, s- gonosz szerencse,
Mint

Mint forgó velencze,
 Emel, s- taszit az porban,
 Császárt-is koldusá,
 Tész. Urat kapásá
 Öltözteti boeskorban,
 Királyi Korona,
 Ország birodalma,
 Száll olykor nád hajlékban.
 Angyali nagy szépség;
 Kit egy kis betegség
 El-hervaszt, s- porrá tész.
 Erdő s- nagy vastagság,
 Vitezi bátorság,
 El-hágy, és máse léssen.
 Öröm és boszszúság
 Vas, s- békó, szabagság
 Mindenkoron vár készen.
 Nagy tölgy fák ki dűlnek,
 Tornokok repedeznek,
 Hóld, s- nap fenye-is el-vész,
 Márvány kőben metczet
 Irás kopik, s- veszhet

Kit

Kit faragott ember kéz.
 Erős gyemánt török,
 Aczél, vasis vásik,
 És sokára porrá lesz.
 Szép kőves arany láncz,
 Kit gyönyörködve látsz
 Ödöktől homált vehet.
 Drága friss öltözet,
 Kit sok munka szerzet
 Moly s- penisz miát veszhet,
 Vérről gyuitott sok kincs,
 Kinek száma-is nincs,
 Tűz, s- lang miát szenvedhet.
 Meg az föld-is el ag,
 Hibáz vetemény mag,
 Egek-is fogyatkoznak,
 Kőszikla hamuvá
 Az hamú még hová
 Az ödövel változnak.
 Az Tenger-is dagad,
 Viszont megint apad,
 Nincs határa az habnak.

Vi-

Világot kerülő?

S. Eg' állat repűlő

Sas mely hamar enyészik,

Szerelmese ki vőlt,

Vagy utál, vagy meg holt.

Rolad el-felelkezík,

Az pénteki öröm,

Vasárnapi öröm

Siralomra változik.

Az nagy Pirámisok,

Es Labyrinthok

Vóltak világ csudái

De hová létek már?

Helyeit nézzed bár

Nem látczanak falai,

Üdö el-vesztette,

S- földig porrá tette,

Mostan csak szó példái.

Jaj s- miként végezem,

Erre nem érkezem

Mert nyélvem meg némittyá?

Kedvem háborodik,

S- lel-

9. Ielkem szomorodik,

S. elmémet-is tompittyá?

Hogy minden csak el-vész,

Valamit a' szem néz

S- ez életmet fogyatrya.

Látom hogy változá,

Minden ízem pillantás:

Nem áll semmi egy nyomb.

Az mit jelenteni,

Akarnék mondani

Keresd fel rythmusimban,

Hogy nincs allandóság,

Sokaig valóság:

Semmi-is ez világon.

Bú, és bánat henyélő

(szíven ver fejszket.)

V Alahól el-mégyek,

S- valamit szemlélek,

Minden vígad kedvére;

Szárvasok forrásra,

S-

S- bágyatt madár ágra
Le száll, nyugodni délre.

De én bús szívemet,
Kis reménységemet,
Mikor hozom örömré?

Nem nagyobb az bánat,
Mint az bús gondolat,
Noha Szűnik kevesse,

Bánat vidámúlást,
S- társaságtul szollást
Veszen, s- tehet nyertesse.

De a' szivben száradt
Bús gond reám árradt,
Es téfzen ketsegecsé.

Igy elmém zavarja
S- bu szivem faggattyá
Esetemre figyelmez;

Téttető képzéssel,
S- csalfa mesterléggel
Engem üldöz s- környéhez.

Ha késém sokára
S- nem indúlok útra,

Félő

Félő galyibát szerez.

Azért im készűlek
S- útamra erédek,
Oldalamon függ kardom,

Talám baratomhoz
Jutok, s- hívtáromhoz,
Kihez régen vágyodom,

A hól vigasztalást,
S- kedves nyugvó szállást
Talállok nyilván tudom.

Indúly azért lovam,
Látod el-szánt útam
Vagyon jelen előttem:

Nem lehet panaszkod,
Meg jár te abrakod,
Hordozd bátran bús szívem,

Nincs femmi mentseged,
Jó vas patkó szeged
Keresd fel régi kedvem.

A' sötét éjszaka
Sok zápor harmattya,
Már nem ujság előtted,

E

AZ

Az csoportos jegek,
 Es köves ősvények,
 Ne ijézfzenek téged,
 Sűrű tövis bokor,
 Kit fogsz nyomni sokszor,
 Lesz örömdre neked.

Kőcsettő, csattogás
 Menydörgés, s-villámás,
 Ne gátollya útat.

Zuzmaráz, és hideg,
 Jegyes út, s-fergeteg
 Ne rettenésc labodat.
 Köves erdős hegyen,
 Sombokos mezőben
 Jelül haggyad nyomodat.

Nagy sáros berkekben,
 S-homoktér völgyekben
 Ha szintén lesz-is útat,

Irtványos rétre,
 S-Posványos helyekre,
 Ha a' szükség rá juttat,
 Semminek itillyed,

S- ked-

Kedvemet ne szegjed
 Létszen hasznos jutalmad,

Ha oda érkezel
 Kit szívem gondol-el,
 Létszen kedves szállásod,

Engemet sok bútól,
 Emészto gondoktól
 Meg mentesz, és Lakásod

Létszen barátomnál,
 S-kévánt édes jómnál
 Uraddal nyugovásod.

Hideg ősz kezdetin,
 Dudvág berke szélin
 Sok búval, s-gondal valék,

Ollyan szandek ére,
 Elmém-is rá tére,
 Hogy utamra készülnék:

Az hól vigasztalást
 S-kedves nyugvó szállást,
 Fejemnek találhátnék.

E s

Hogy

*Hogy az Isten egyedül
maga veri az hadakat, és nem
emberi erő által.*

Seregek hadnagya,
S-Vitézek írásája
Ki lakol az egekben,
Onnet intész, rendelsz
Es karodon vífelsz,
Mert Ur vagj magas menybő:
Aldod bátor szível,
Harczhoz erős kézzel,
Ki harczol te nevedben.
Mert egyedül Isten,
Ki Vitezze téfszen:
Vehetsz erőt kezéből;
Nem jún ő fegyverrel,
De csak tekintettel
Parancsol az Egekből.
Nézi a' szíveket,
Es nem az erőket

Nem

Nem ver hadat kezijből:
Meltó hát kegyelmét,
Kérned segedelmét
Illy hatalmas Vezérnek:
Kitől áldást vehetsz,
Es romlást-is nyerhetsz.
Ha nem tetszel kedvének.
Magasztal, kit akar:
Es mást porba takar,
Nagy ereje kezének.
Ellenség gyors lovát
Látván, féles kargyát
Ne remüllyel szivedben,
Fene Parducz bőrit,
Tigris, s farkas szőrit
Bátran nézzed mezőben.
Alla kiáltása,
Dob, s trombita szava
Ne hasson füleidben.
Algyu ropogása,
Mint Eg csattogása
Rőttenhetne szivedben,

E 3

Sok

Sok sűrű kopja,
 Ki terült zárlója
 Haboríthat elmédben,
 A' fok festet pais,
 Nyil hegyes Vasa-is
 Mit nem tüntet szemedben?

David parittyával,
 Gedeon Lámpással
 Ellenfégit meg győzte,

Az erős Samson-is,
 Csak Szamár állal-is
 Philisteust meg verte,

Sátorában Jabel
 Sisárát vas szeggel
 Az földre le szegezte.

Mert az Ur vólt vélek,
 S- bátorodott szívek;
 Nem bíztanak fegyverben.

Mert hől Isten harczol,
 Ott az pogány oszol,
 Futnak s- bujnak rejtekben,
 Vesznek azért gyakran,

AZ

Az kik bíznak bátran
 Magányos erejekben.

Mostan paisodat
 Tiztitsd , s- panczélyodat,
 Sisakod vedle szegről,

Elefítsd kardodat,
 S- hizlallyad lovadat,
 Fogd ki az eke mellől,

Ne bizd magad másra,
 Hogy ne iűj romlásra,
 Hanem magad meny elől,

Bozdúllyon fel véred,
 Terjeszd régi híred,
 Ne rettenj pogányhirtől.

Te éles törődöt,
 S- kemény fegyveredet
 Hizlallyad Török vértől:

Aldozzad rút vérét
 Nyisd fel dögös erét,
 Kérj segítséget égből.

Hazánk rontására,
 S- népünk rablására

E 4

Hogy

Hogy az Pogány Készülne,
 Regi Vitézeknek,
 Scytiai Vérnek
 Irtam meg ne rettenne.
 Hanem régi Márshoz,
 S- hadakozó társhoz
 Társul mellé fietne.

*Hogy a szabadságnak
 méltosága mindeneknél ki-
 cáratos.*

MI lehet kedveseb,
 S- gyönyörűsegebb
 Mint az kívánt szabadság?
 Könnyen Uralkodó,
 Nóha hivalkodó
 Akaratos méltóság,
 Maga kedvét járja,
 Rabságot utálja,
 Nem baráttya az birság.
 Mert nap fény alatt

Min-

Minden féle Allat
 Vágy, fiet Szabadságra,
 Tengerenevezve,
 S- föld színén kerengve
 Röpül ez nyájasságra,
 Ki ha ezt nyerheti,
 Magával hiteti
 Hogy jutott bódogságra.
 Mert az köteleesség,
 Nem leg kisebb inség,
 Ki van más birtokában,
 Sok álom szakasztást,
 Törődést fudvarlást
 Túrve nyög az magában.
 Az ki más asztalán,
 S- nem maga tányérán
 Akar enni az konczban.
 Nem mondom Királyság,
 De egy kis Uratság,
 Ki lakhatik házábanál,
 Bár füstös legyen-is
 Es sáffal fődör-it-is

Es

Job

Job más Palotájánál,
 Nyugszik hol akarja,
 Sétál hól kívánnya,
 Nem áll más aijtájánál,
 Az mikor akarod,
 Terített asztalod
 Nem vársz abbúl fenkitül,
 Ha vagyon mit enned,
 Nem Panaszos étked:
 Nem hajtnak ki asztaltúl.
 Nem üznek dologra,
 S-nem jön ablakodra,
 Birság pecsét birótúl.
 Noha kalmár ebe
 Mind nyárba, és télbe
 Rágodik siros Konczon,
 Borfos étket eszik,
 Sátor alatt nyugszik
 S-nyújtózik az latsnakon.
 De még-is néz mordon
 Hogy nem jár szabadon,
 És hogy van kötve lánczon.

Az Farkas az Erdőt
 Járja, s-üvölt üdöt
 Fárad fokatéhezve.
 Túr az koplalással,
 Csak hogy az vaslánczal
 Ne legyen nyakon kötve,
 Szabadságnak örül,
 Pálcza útést kerül,
 Fel ne legyen rekesztve.
 Sebes Rárót foghat sz,
 Ölyvöt meg taníthat sz
 Fűret s-foglyot hogy fogjon,
 Nagy fok koplalással,
 S-álom szakasztással
 Szoktatod meg maradgyon.
 Még-is fokszor elhagy,
 És szabadságra vág,
 Nézi mint elszaladgyon,
 Majmot mulatságért,
 S-medvét nevetségért
 Jól tartnak be rekesztve,
 Nyakán gallér villog,
 S-há.

S-hátán palást forog,
 Neki fokát kedvezve,
 De az mint kelletlen,
 Etele izetlen,
 Jár szabadsággal kedve.
 Kalitkában madár
 Lakjék kedvére bár,
 Zöld árnyékkal bé fedve,
 Hól nem éri eső,
 Csak hogy gyenge veszfűz
 Tartóztattya rekesztve,
 Még-is ohajt azon
 Hogy nincsen szabadon
 Búsúl ártatlan szívem
 Hogy ha szabadságban
 Nem láktál forrásban,
 Ezt nem tudod fontolni,
 Mély drága kincs legyen
 S-menyi fokát érjen,
 Ahoz nem tudsz szólni,
 En-is ármálítsát,

S-arannyal írt juását,
 Nem érkezem fejteni.

*A' Szerencsének tü' léres
 mivóltá ul. Nota: Arva*

Fejem.

K Is jók után keserves na-
 pim, nem távoznak sürű
 esetim, jűnek, s-mennek s-
 rontnak, vesztnek, fok válto-
 zásim, ohajtással zokogással
 folynak óráim.

Mihelt Anyám hozott Vi-
 lágra, a' Szerencse jűve poly-
 váimra s-mellyén ülven, s-hi-
 zelkedvén, magán vett szóra,
 esküvéssel, mondván hűttel
 emel karjára.

De csak kicsiny üdő vártat-
 va engem hagyva szintén Ko-
 pasztva; mert most talpig en-
 gem

gemtörkig vesztet akartva,
tűlem fordúlt, került, s-térült
rontott faggatva.

Oh átkozott forgó Szeren-
ese, édes izzel röjtöt kelep-
cze, kinek soha mint fűz mo-
ha, nem áll meg kincse, de
mind addig mesterkedik,
hogy másnak ejtse.

Nem jádzol te csak együ-
gyűkkel, de gyakrabban okos
elmékkal, Szekeredből ha ki
ki dűl, nézed örömmel, abból
kedved, s-álnok szived van
nevetéssel.

Tudod csalárd Görög Ilo-
nát mint vesztetted szép Lu-
cretiát; kis örömért egy, s-
két csókért metczed meg tor-
kát, kiért veszed, s-méltán e-
szed fokaknak átkát.

Hát ama nagy Pompejus
Urral

Urral, mint jádzottál gazdag
Cræsuffal? fel emelted, és le-
verted Brutust, Crassuffal,
lanczoltattad, s-bárdoltat-
tad, Cájust, Márcussal.

Nem csak méltán de mél-
tatlanúl, vesztesz fokát nagy
ártatlanúl, nem csak Lopó, de
Vért s-topó vagy természet-
ből, rétovázó, és habozó vagy
te mindenből.

Igirsz foknak kincset ten-
geren, hogy adsz gyöngyöt
ha ki rá megyen, de szélvész-
re, s-nagy veszélyre ejted hir-
telen, hol életét, s-reménsé-
gét vesztet véletlen.

Ha mit adsz, is mástól el ve-
szed; viszont mással bújára-
közled, foknak szivét, kis el-
mójét, csak el hitetted, sajáto-
dat, s-adhatódat, è kint ren-
deled.

Ból.

Boldog az ki téged nem ismért, javaidbúl nem vett, és nem kért, barátságod, s-ajánlásod mellől távúl tért, Paltádban s-tárházodban akartva nem fért.

Nem kérhetſ te semmit attúl el, az ki nem birt te erszényeddel, kölcsön marhát, kincset, s-ruhát, tisztet vehetsz el, puszta malmon, száraz gáton vámot nem veszel.

Enyhítsd szivem most azzal bűdat, nem csak túled vette el jódat, a Szerencse, ishamis kincse, nem csak magadat, nyomorgatott, s-ápolgatott, hanem sokakat.

Más

Más ugyan azon Szerencsének álhatalanságán.

Mikor a Szerencse fel emel valakit, tornyok vitorlyáján helyhezteti székit, ideig kedvére meg erelzti fékit, sokáig egy helyben űlni nem hágy senkit.

Gyakran kevélységgel vaktá Szerencse, hogy az maga hittet hamaráb meg ejtse, nem tudgyák rabsággal orczázott hogy kincse, beburitva fekszik, alatta bilincse.

Irígy, csalárd, s-hamis adományát bánnya, ha mit adott visszont azt vissza kívánnya, kelepczés hálóját mind addiglan hánnya, az gyéként alóllad miglen el nem vonnya.

Ha

Ha magassan űltet onnét ű
le forgat, nagy kissebsegedre
pad-alat nyomorgát, mint Be-
lisáriust immár nem ápolgat,
de mostoha kézzel sújtol, és
szorongat.

Nyomorúságidon nem so-
kot jajgatni, de gyalázaton
igen tud kacagni, űres tar-
solyodon nem fog irigyked-
ni, csak rakott szekrényed o-
hajtya prædálni.

Szerencse kerekin azért o-
kossan űly, Tündér változá-
sán hogy meg ne szégyenűly,
mikor rád mosolyog, mások
kárán tanűly, biztatása után
vakmerőn ne indulj.

Az kristály űveg-is mikor
szob, s-tündöklik, akkor ő leg
gyöngéb s-hamaráb el rom-
lik, sűgárrival az Nap ha igen
sűt,

sűt-s-fénlik, kő es ő, vagy Zá-
por olykor ritkán műlik.

Az kinek az kása meg ége-
tiszáját, más-szor nem felejt
fűjni az tarlóját; így az ki pró-
bálta szerencse hálóját, az u-
tán űvölti be burítot horgát.

*Az kívánatos kikeletnek
gyöngyörűségéről.*

V Ig Tavasf fel derűt,
Virágokkal frissűt,
S-űj pompával zőldellik,
Őrűl immár Flóra,
Jutott kívánt jóra;
Láttya fű, s-sa bimbózik.
Kedvet a' Musáknál
Talált, s-Apollónál,
Koszorúkat küld nekik.
Ujjűl az forrás kűt,
S-tőld gyomrábűl ki fűt,
Szép

Szép völgyekre siet, s-tér,
Minden féle állat,
Nagy és kicsiny falat,
Őrül hogy már Tavasztér,
Nem szenved rothadást,
Mert remélni újjúlást
Minden éltető gyökér.

Az szép hajnal ragyog,
Gyöngyös harmat villog,
Bús sziveknek hoz kedvet.

Minden féle madár,
Kit dér, hideg el zár
Vigan kezd új éneket.

Jó hirrel jön fecske,
Ujjúl agyag fészke:
Csácfog az házok felet.

Eg-felé pacsirta
Röpül, hogy szózatya
Mefszíre el terjedgyen.

Fülemle ágon
Függ, csak kicsiny szálon,
Álom reá ne érjen.

Addig szóll, s-énekel,
Még az tajték vérrel
Kicsiny Száján eredgyen.

Czinegemadarka
Kit rekesz, s-kalitka
Dió béllal meg csálhat,
Tavaszi vad kecske,
Együgyű őzecke,

Kit tör, s-háló meg foghat,
Jutott kikeletre,
Nem kerül most kézre,
Bátran nyomot mutathat,

Rigót-is az tőrre,
Nem csálhat sz most lépre
Fogoly bokrot nem lakja,

Az Fű csattog nagyon,
Nem fél semmit azon,
Hogy az karvoly el fogja,

Héjja-is súvölti
Vetett tört kerüli,
Tyuk fiakat csapkodgya.

Gólya-is gázollya

Mocsárokat járja,
 kígyót, s-békát foghasson.
 Fészket rak kéményen,
 Nem fél fűt rá mennyen
 Korog, s-kotyog hangosson,
 Róka lappang, s-forog,
 S-kertek alatt kullog,
 Lúd fiakra űtheffen.
 Szomjú Szarvas kútra,
 S-bádogyatt madár ágra
 Száll, s-nyugosznak esendőség.
 Minden bokor szállást,
 A' zöldárnyék nyugvást
 Engednékik kedvesfen.
 Csak nékem szegénnek,
 Arvabús fejemnek
 Foly dőlgom keserveffen.
 Mit ohajtson lelkem,
 S-mit példáz értelmem,
 Figyelmezz Verseimre.
 Nem testi fájdalom,
 De bús aggodalom

Szál-

Szállott mostan Szivemre.
 Tégy választot Echo,
 Kösziklák közt lako,
 Felelly mostan meseimre.

*Velekedés az éke/ségről,
 az mely tulajdonitatik
 az Rósának.*

Világ ékessége,
 Miből ál szépsége
 Aztat tudni kívánnám,
 Elmém fáradságát,
 És kezem munkáját
 Ezért nem-is szánhatnám.
 Csak hogy volta képpen
 Czelozhatnám éppen,
 Vaj mely igen akarnám!
 Körül járó kék Eg,
 Az kin nincs semmi vég,
 És csillagit mondhatnám.
 Plánéták járati,

S-ke-

S- kerengő forgási
 Szépitik gondolhatnám,
 Tengernek ég színét,
 Es tágas föld szemét
 Erre magyarázhatnám,
 Szép ékes zöld páfit,
 Mely ezer kedvet nyit,
 Dícsíretes mindenbül,
 A' szép csürgő forrás
 Szemnek kedves látás,
 Tisztitrya nedvessegtül,
 Szép tavaszi harmat
 Mint ékes ruházat
 Gyöngyöt halad szépségbül.
 Kétféles az elme,
 Vadak külbomb neme
 El-nyerheffe ez pályát,
 Madarak szépsége,
 Tolla, s- énekléffe
 Ám dicfirtesse magát,
 Gyümölcs hozó fákrúl.
 S- arnyékos ágakrúl

Szólni

Szólni ném látom módgyát,
 Arany ékesége,
 S' kövek fényessége
 Szemedet hizlalhattya,
 De elmém kétséggel,
 Mint egy álmos szemmel
 Ezeket csak számlállyam.
 Mások javallását,
 S' elme futtatását
 Vélekedésem varja.
 Talám a' szép Rósa,
 S' Virágok! aszonya
 Kiert elmém most fárad,
 Ez, az, az ékeség,
 Kerti gyönyörűség
 Mélyért szívű csak bádgyad,
 Világ fényes! szeme,
 S' tündöklő öröme,
 Ez mindent folyúl halad,
 Virágjában ékes,
 Ajándékban kedves;
 Nehéz őt meg fontolni,

F

Vi

Virágzó örömet,
Ragyogó szép színét
Nehéz versel- lé írni.

Lilióm, s' violán,
Nárdus, majoránnán
Föllyeb magasztalhatni.
Mefszre földről látszik,
Szépsége, tündöklék
Tetszik mint sebes villám
É kedves illattya
Az elmét újítja,
Kiert hagy ne javálnám?
Elmém föllyül müllyá,
S' értelmem haladgya
Abban kel hadni talám?
Hogy kertemben valék
Szép Rosákat láték,
Ugy irtam ezt felőle,
Nincsen ennek mássa,
Akár ki bár lássa
Múlik többi mellőle,

Nez.

Nézz nyájafságára,
Vagy vize hasznára
Sok jót varhat sz belőle.

*Az embernek maga aya
ánlásáról és biztatásáról*

Jo szelga kevésen hív vol-
tal, ez után nagyobb
bizok reád.

Pallyán vár ajándék,
Szép drága mártalék,
Nyerd el édes Lovácskám.
Jó bért nyersz magadnak,
Hirt, s' hasznat Uradnak,
Föl nevelt kaczolácskám.
Bizony meg hizállak,
Es meg nyugosztalak,
Van ahhoz abrakocskám.
Hajsz-előrted az nyúl,
Vérd el édes kutyácskám.

E s

Mest

Most leled kédvemet,
S' bővithed étkemet,
Kis Kőlyök agaracskám.

Haza érvén nyugszol,
Jól tartva alúszol,
Te ó kedves vislácskám!

Szelek szárnyán járó
Kedves Solyom, s' Ráró
Most találod kédvemet.

Fűrj, s' fogoly fogással,
S' Recze vadászással,
Jól tarthatod téstemet,

Kiért ez ősz főttán,
Télre kelve osztán
Meg bizállak tégedet.

Csa szöke, háisz tartsa,
Iga nyakad tartsa,
Szántogaszad földemet,

Meg rakom esűremet,
S' meg töltöm vérmimet,
Csak irtszad örökemet,

Meg hid, hogy meg simulsz,
Meg hizol, s' meg javulsz

Csak győjthessem pénzemet,
Te hozzád-is Szolgám

Készen ál grátiám,
Jambor szolgálatod-ért
Ejjel, s' nappal való,

Soha meg nem álló
Nyughatatlanfagidért.

Csak szolgaly serényen,
El vészted te könnyen
Hasznad fáratságidért.

*Ember fogad fogadást, az-eb
ki meg állja.*

AZ Ló mind addig fűt,
A' mig oda nem jut,

Hová Ura akarja:

Tajték róla szakad.
Veritkezik, s' izzád,

S' Lehelétit okádgya:

Meg esvén meg romol,
Lába szege bomol,

Csak ki csapják ugárra,

Az eb-is kergéti,
 Az Nyúlat el űti
 Szive dobozásáva;
 Addig iadzik véle,
 Meg szakad az béle,
 Lantol az ket inával,
 Nincs éreje immár
 Korpais neki kár,
 Meg lövetik szolgával.
 Raró meg űtközik,
 Slyvnek szárnya szegik
 Vagy fűgárja ki szakad,
 Nem fogja praedáját,
 Ki tekerik nyakát,
 Elvetik ágon akad:
 Nem jó immar másra,
 Csak ijeztő Vazra,
 Ehel rúdon meg fűlad.
 A szöke térhet-von,
 Hegyen, s' Vöglyön, hanton,
 Östor fűjrya oldalát.
 Az nyelvét ki veti,

Szellőn hűvesíti,
 Tőri iga az nyakát.
 Meg vénchdven másnak
 Adgyák, mészárosnak
 Fejse űti homlokát.
 Szolga-is meg, vénül,
 S' meg sántul, meg sérül,
 Ura szolgálattyaiban,
 Elhetetlen immár,
 Mert érte veszély, s' kár:
 Nincs már az grátiában.
 Ura uem isméri,
 De mástul kerdezi
 Kijött, most Udvarában
 Szolga egéségét,
 Es kedves életét
 El veszti az Uráért s
 Házát, s' feleségét,
 Brtéket, s' gyermekét
 El haldgya reménségért,
 Kész mindent szénvedni
 Jót, és gonoszt tűrni,

Ura ajánlásáért.

Az halász horoggal,
Madarász szép szóval
Csál halat, és madarat.
Szolgat szép beszéddel,
S' hideg reménységgel
Ura gyakran el altat.

Mondván lesz oly üdö,
Hogy míg kezére jő
Varjú karón, kit mutat.

Mert reménység oly iz,
Ki el foly, mint a viz,
Hamar embert meg csállja.

De változás után,
Merő méreg osztan,
Ha sorsán tapasztallja.

Ura ajánlását,
S' csalfa iaczodását,
Mikor kárán tanulja.

Ezek mind így vannak,
S' egy pórázon folnyak
Az ajánlás, csak szép szó.

De szomjú embernek,
Száradt gégejének
Mit használ üres korsó?

Mert len, s' gyapju-nelkül
Fonál nem nyúl, s' nem gyúl,
Haszontalan ott órsó.

Nehéz tengődésnek,
Sanyarú életnek
Illy jutalma keserves.

Hogy Liberaj ruhád,
Lészen rongyos gatyád,
Az-is avúlt, és reves;

Végre költnek reád búzt,
Hogy mindé szód gyújt tűzt,
Kezed enyves, vagy nyelves.

Nincs azért jobb élet,
Mint mikor Kikélet
Szánt ember, s' majorkodik.

Az Udvári Lévre,
S' panaszos kényerre,
Nem sokat várakodik.

Féltő gratiáján.

S'él vont præbendáján
Nem fokát búslakodik.

Mondtam az mit mondtam,
S'irtam, az mit irtam,
Ha akarod erteni,

Mert való nem melle,
Akar ki mint nyelle,
Eztet nem kel vizsgálni.

Hanem mint az tűztől
Odd magad ez igytől,
Tudgy más kárán tanulni.

Az ki eszet írta,
Alkalmasint tudta,
Az Udvarnak mivoltát;

Mert az irigyektől,
Es fondor nyelvektől
Gyakran hallott ily notát.

Vén Szolga, s'ag kutya:
Az hársnot nem hajtya;
Nevesztéges rá korpát.

Hogy a' szabadzabo-
la-nelkül való Nyelv
mindeneket vizsgál
magyaráz.

Crocodilus mint kis gyer-
mek

Sir, s' jaj szava merő ének:
De notája az végének
Lészen vesztére fejednek.

Igy csalógó nyelvnek inye
Csálárd, s' hamis szó gégeje,
Meg hat álnok lehellete,
Mert égő tűz foga fénye.

Mint az gyöngyvet erős é-
czet,

S'el olvasztja tűz az érczet,
Igy gynosz nyelv égő tüzet
Okád alád, s' forró vizét.

Oly ártalom nincs segy-
verben,

Sem lángozó sebes tűzben,
Nincs oly méreg szelenczé-
ben,
Mint az fondor gonosz nye-
lvben.

Hól nem véled, ott kísébbít,
A' hól nem félsz, ott sebesít,
Jó híredben homályosít,
S' gyalázattal sírban taszít.

Légy természetes mint Absolő,
Serény vitez, mint a' Samson,
Okos, és bölcs, mint Salámon,
Szó fér hozzád mégis nagyó.

Mert ha szolász csácsfogó-
nak, (nak,
S' halgátasról tart bolond-
Eteledről tobzódónak,
Es bőjtődről mód ravasznak.
Ajtatos hogy há leszel,
Képmutató nevet szerzel:
Ha pedig len elmés leszel,
Bolond nevet ottan veszel.

Szép köntösről mond ke-
vélynek,

Es rögyösről tart fővénynek;
Hon ülésről itil restnek,
Kin járásról néz fésletnek,
Hogy hamit adsz szegény-
eknek,

Nem tart azért bőv kezőnek:
Mond dicsíret keresőnek;
S' kép mutató esztelennek.

Ha marhádót ki né osztod,
S' haszontalan né tékozlod,
Azt kiáltja fővény marhád,
S' telhetetlen szoros sákod.

Oh átkozott kicsin falat,
Látom nem pökliz te csak ny-
álat: (lat,

Mert madárbul formálsz ha-
Es gyékenyből róka málát.
Nincs semmi csont te tagod-
ban,

Rakonczád fines fogaidban.

Sik golyobis forog szádban,
Mérged mézzel jár egyny-
omban.

Nóha gyakran maga, magát
Az nyelv veszti, szegi nyakát,
Mint az haris fészket, s' házat
El árullya fiát, s' magát.

Hól lehetne ő békével?
Addig csacsog rezegéssel,
Olykor fogják meg csak ké-
zel,

S' meg mellyesztik forró viz-
zel.

Azert nyelvel zabolában,
Tártad aczel Kapoczában;
Ne nyargallyó szabadgyábá,
Hogy ne hozzon gyalázat-
ban.

MASODIK R E S Z E

a'

Községes Ma-
gyar példa be-
szédekről.

MAs dolgom nem lévén,
Henyélést kerülén,
Fogtam és Rithmusimhoz.
Nem is tanulábúl,
S' Elme mutatásbúl
Kezdettem è munkámhoz.
Hanem az természet,
Mennyire segitet,
Ugy nyúltam irásimhoz.

2.

Világon állandó,
Nincsen maradandó
Semmi-is Javában :
Gyöngy olvad eczettől,
S' Gyemánt hasad vértől,
Fényes Napjút homályban.
Ah mint számlálhassak,
Jaj- s' miként mondhasak
Sok dolgot kis summában.

3.

Ez világ ideig,
Kedve nem tart főtig,
Gyakran vissza változik.
Tegnap vigan tartott,
Most már búra hajtott,
Estvélig mi történik.
Mert ő komor kedve,
Mord mint sene Médve,
Csak réád agyarkodik.

4.

Az Isten Sziveket

Még

Még vizsgál, s' Veséket,
Lát minden gondolatot.
Tudgya ki haragszik,
Ki bőjtől, s' ki eszik,
Titkot néz, s' indulatot.
Es itél igazán,
Ha mit talál hejjan,
Mert ért minden szozatot.

5.

Az Elme nem nyugszik :
Ujságra vágódik,
Futtya Világ határit.
Egeket meg hattyá,
S' föld gyomrát meg járja,
Uzza Tenger Vizeit.
Nincsen oly forgó szél,
Ha velle szárnyra kél,
Ki el érje nyodomkit.

6.

Ember azért fárad,
Nagy munkája árad
Emlekezetet hadgyon.

De

De idő azt vészti,
S' irigység temeti
Még híre se maradgyon,
Kié volt, és léfzen,
Kezről keze megycs,
S' magát vereti agyon.

7.

Dolgodnak kezdeti,
S' csendes erédeti
Légyen minden üdöben:
Mihez kezdész pedig,
Abban te legy fottig
Alhatatos elmédben.

Mert ki lassan kullog,
Az nem sokat bolyog,
Eprét szedhet mentében.

8.

Ne enged nyelvednek
Hogy járjon elmédnek
Előtte szabad kinyén,
Gyakorta csáclogás,

S' gon-

S' gondolatlan szollás
Rostáltatik értelmén.
Bár mondgy-is igazat,
Be törik agyadat,
Nem szoltál maának kedvén.

9.

Soha nagy tirkodat,
S' titkos szándékat.
Ne jelentsd meg senkinek;
Mihelt ki jelented,
Azonnal le köted,
Szabadságát éltednek.
Lefszesz annak rabja,
Ki tirkodat tudgya,
Kel szolgálnod kedvének.

10.

Hogy ha csendességben,
Kévánsz s' békefényben
Hajlekodban maradni.
Minden szó szelének,
Es fondorló hirnek
Nem jó végére menni.

Mert

Mert kicsin szikrából,
Cserjed nagy láng abból,
Kit nem tudsz el oltani.

11.

Magad gondolatlan,
Avagy kínálatlan,
Ne vággy az első székre:
Eljűn más kit nem vélsz,
Mellette el nem férsz,
Szorúlsz utolsó helyre.
Es ne talám olykor,
Mint történik sokszor
Üljetnek csak kűszöbr.

12.

Jób más rollád szollyon,
S' téged magasztallyon
Hogy nem a' magad nyelve:
Minden botnak végén,
Es nem az közepén.
Szokottlenni az feje.
Napot nem fel költin,
Hanem enyészetin.

Dicsé-

Dicsérik énekelv.

13.

Senkit gazdagságért,
Aranyért, ezüstért,
Ne dicsérj te méltatlan.
Mert kalmárt pénzéért,
S' Vargát értékéért
Magasztalni szokatlan.
Hanem az Nemes vért,
Mely tiztességhéz ért,
Dicsírhetni nógatlan.

14.

Emberterkölcsiről,
Nem Nemzetségéről
Ísmérjed jónak lenni:
Az bort sem sziniért,
De kedves iziért
Szoktak pénzen még venni.
Lovat sem szőriért,
Gyors serénységéért
Szoktak nagyra bűcsölni.

Az

Az jó hír meg marad,
 Mefszze földre árrad,
 Meg nem gátollya sővény:
 Nem szenved szorulást,
 Kiván szabadulást,
 Mert hatható, és kemény.
 Nap keletről repül,
 S' Nap nyugotra térül,
 Mint az Tengeri Örvény.

Ki követ vet égre,
 S' le esik fejére,
 Nem jaigathattya sebé;
 Mert ki szántszándékkal.
 S' bolond akarattal
 Iárja az maga kényét,
 Kárvallása nem kár,
 Ne-is sirassa bár,
 Hogy meg ütötte kőrmét.

Mások javallását,

Es tanács adását,
 Meg ne vessed azontól:
 Mert az magad esze,
 Esik gyakran mefszze
 Az el rendelt dologtól.
 Bolond-is olly követ,
 Néha kútban vethet,
 Ki nem vonyatik soktól.

Sok jó ló a' hámban,
 Meg szárad, s' vonyásban,
 Mert nem tudgyák jó voltát;
 Sok érdemes legény,
 Hogy értéké szegény
 Fogja az eke szarvát.
 Noha az tarsolyból;
 Nem csak ez üst tálból
 Szednek vajas pogácsát.

Maga hazáiban,
 S' nevelt gunyójában
 Egy Profeta sem kedves;

Mert

Mert nagy Embereknek,
S' Nemes Nemzeteknek
Eletek gyűlölséges:
Holtok után pedig,
Ohajtyák mind éltig
Akkor lesz kellemetes.

20.

Tudomány olyan kincs,
Kinel semmi job nincs:
Tekintetes mint egy Márs,
Ifiak jozansága,
S' vének vigasztága,
Szükségedben igaz Társ.
Gazdanak ékesség,
Szegénnek segítség:
Mint jó aczélyozott nyárs.

21.

Jó erkölcs, s' jó élet,
Nagyob hittet lehet
Szapora esküvésnél:
Mert gyakran esküdni,
Ez abban hibázni

Mivel

Mivel-job a' szél vésznel.
De jó cselekedet,
Hitelez tegedet
Jób az el hanyó hűtnél.

22.

Könnyű mást inteni,
S' vétekről féddeni,
Keresni hozzá gáncsot:
De magát ismérni,
S' nehez vétkét tudni,
nyakában ki vét lánczot.
Mert ki ki magáról,
A' mit végez másról
Tart titokban tanácsot.

23.

Az jó ért Tanácsnak,
S' el tökélt szándéknak
Két ellensége vagyon:
Hertelenség, s' harag,
A' melly jót nem farag,
Inkább gonoszra vonszon.
De a' szelid erkölcs,

G

Ta-

Tanácsokban is bölcs,
Kiből terjed nagy haszon.

24.

Nehéz az üdönek
Szokott menésnek
Törvén', és módot szabni.
Üdö birád néked,
Mikor a' szükséged
Kezd tanácsot kerdeni.
Mert ha vak a' koczkád,
Ottan üdö birád
Mihez kellesék nyúlni.

25.

Hertelenség meg árt,
Sietség hozhat kárt
Akár mi dolгодban-is;
Üdötül köl várni,
S' Tanácsfúl halgatni
A' Szükségnek kórán-is.
De mértékletesség
Jeles jó segítség,
Akar mi üdöben-is.

26. A2

26.

Az nagy várokozás,
Nem csak főgyatkozás
Nagy gyötrelme a' szívnek.
Induló késéssel,
Ma, s' holnap menéssel,
Bút árraszt az elmének,
Mert hofzszú jutalom,
Es a' puszta malom
Nem hajt hasznót erszénnek.

27.

A' ketségben esett,
Elméjében veszett
Jót nem tud remélni:
Mert ott nincsen hitel,
Hól reménség vész el,
Magának sem kezd hinni.
Mint az Vizben haló,
S' elkét ki ajánló,
Kénszerit hab-hoz kapni.

28.

Nem birhatsz Sziveddel,

G 2

Ha

Ha tülled vész az el,
 Az mit Szerencse ígér:
 Nagy bátor elméket,
 S' Vakmerő sziveket;
 Az búsulás földhöz vér,
 Mert véletlen eset,
 Inkáb keferithet
 Ha váratlan teged ér.

29.

Az bátor szivekkel,
 Nem az félénkekkel
 Szerencse társalkodik.
 Azert vagy hogy semmi,
 Vagy legyen valami
 Az min szived aggodik,
 Mert resolutió,
 Probálva léfzen jó
 Lesz sorfodis második,

30.

Nem rosz embert illet,
 Hozzá nemis ferhet
 Hogy bántsa persváho.

Mert

Mert a' bizodalom,
 Jövendő jutalom,
 Reménsséggel lehet jó.
 Kinek kőrme vagyok,
 Fára hághat nagyon
 Mint ama esalárd kigyó.

31.

Bolond, és esztelen
 Lehetetlenségben,
 Ki elméjét farsztya,
 Szemtelen az ollyan
 Harag, s' haszontalan,
 Mely eréjétnem láttya.
 Mert hidgyed nem szóval
 Tehetség, próbával
 Ki-menetét mutattya.

32.

Drága kincs az jó hír,
 Valaki azzal bir
 Es meg tudgya tartani.
 Mert bárfont mocfok fir,
 Embertis gonosz hir

E 3

Igen

Igen szokta vesztetni :
 Azert ne pénzedet,
 Inkáb jó híredet
 Kivánniad meg őrzeni.

33.

Jó, s' gonosz szerencse,
 Hogy embert meg eitles,
 Fel emel, s' taszit porban.
 Császárt-is, küldüszá
 Tetz urat kapásá,
 Öltöztéti bocskóiban,
 Királyi korona,
 S' ország birodalma,
 Száll olykor nád hajlékban.

34.

Ha búban nincs fejed,
 Elethez sincs kedved
 Tégy szert a' méltóságra.
 Még tanit fáradni,
 Es ritkán henyelni
 S' gyakran jutat próbára,
 Kelletlen étellel,

Es izetlen kedvel
 Lopva ereszt álomra.

35.

Ne Főbség, s' felséget,
 Hanem békeséget
 Kivány inkább az Urtúl.
 Meltóságos széket,
 Es nagy gondos tisztet,
 Ne kívánn az királytúl,
 Így jutsz jó vénségre,
 Es csendes életre
 Ha üres lélszesz gondtúl.

-6.

Titkot királyoknak,
 Akar nagy Uraknak
 Nem jó mindgyárt be fujni,
 Hanem ha hívséged,
 Vagy köteleffséged
 Fogja aztat tartani :
 Mert másként boszszúból,
 S' csak kicsin haragból
 Fogja szemedre vetni.

37.

Mikor hazugságban,
S' hizelkedő szóban,
Az Király gyönyörködik,
Akkor a Szolgai,
S' minden Udvarlói
Isteneket meg vetik:
Mert csak az igazság,
Es az igazalma,
Tejedelmeket őrzik,

38.

Király Meltosága,
Az Nép fokasága,
Kivel terjed nagy hire;
Kőtség kevés volta,
Visszont gyalázattya,
Kissebitheti végre.
Mert így birodalma,
Elete, s' hatalma
Veszhet, és álhat helyre

39.

Ország pusztulása,

S' Vá

S' Városok romlása,
Gyakran történik abból,
Hogy jónak gonosztól,
Jambornak latortól
Nincs rekesze egy mástól,
Latornak Arany láncz,
Jambornak nehez táncz
Itiltetik biráktól.

40.

Egyenetlen tulkok,
Nem jól vonszak jármok,
Akadoznak az uton,
Meg hasonlott Ország,
Az hól nincs igazság,
S' nem egyeznek tanácsom,
Annak kel pusztulni,
Idegent szolgálni,
Vagy veszni az harcban

41.

Nem egyenetlenség,
Hanem az eggyeség,
Kis dolgot nagyra emel.

C

De

De az vízfőz vonyás,
 Lesz házadban romlás,
 S' végre emésztt fegyverrel:
 Mert csak erő, és esz,
 Ha égyütt jár, es lesz,
 Tartományokat nevel.

42.

Jaj annak a Várnak
 Hol, és melly végháznak
 Ertetlen a' vezére;
 Mert lágy pasztor miat
 Farkas lejtőt rughat,
 S' gyapjat hányhat előtte.
 Vallyon nyúl agarat,
 Es szunyog madarat
 Néze batran mellette?

43

Frőszakból álló,
 Es fegyverrel való
 Birodalom nem tartó,
 De jó teteménnyel,
 Es szelid erkölcsel

AZ

Az mely lészzen meg hajtó.
 Az, az, dicséretes,
 Allandó, s' gyökeres
 Emlékezetre méltó.

44.

Gazdag Országokat,
 S' nagy birodalmokat
 Könnyeb meg holdítani,
 Hogy sem békefességgel,
 Eggyes csendességgel
 Azokat végig birni:
 Mert könnyű az nyelvnek,
 De nehéz elmének
 Rendet, és módot szabni.

45.

Ketségben éstekkel,
 S' meg búsúlt elmékkal
 Tudgyad nem jó jadzani.
 Sőt velek harczokat,
 Ústök vonyásokat
 Hasznosb néha kerölni.
 Mert nagy erőtölis,

G 6

Eles

Ekes fegyvertől is
 Ollyak nem tudnak félni.

46.

Gyakran az Méltóság,
 S' hatalmas Uraság,
 Az térelnis tángorog.
 Elete csüg szálon,
 Vész kis akadályon,
 Szérencsen ügye forog.
 Gyakran felső polcztúl,
 Csak pad ála szorúl,
 S' el mult javán háborog.

47.

Kerüld a' szerencsét,
 Mint inség bilincsét,
 Ne hidgy neki semmiben;
 Mert ő arany lánczbúl,
 Ekes fris ruhábúl,
 Gyakran hágy egy imegben.
 Az nagy méltoságbúl,
 Es felső gradicsbúl
 Elhet sötét romlé ezben.

48. Em-

48.

Ember bár mindenét
 Sok gyöngyét, s' ezüstét
 Egy órában vesztesse.
 Még fel találhattya,
 Es helyre hozhattya,
 Csak jámborúl keressse.
 De el vészett hírét,
 Mint kedves életét,
 Nincs hól elő vehessse.

49.

Az Vitez emberre
 Nem szólhat féjére
 A' Szerencse véletlen.
 Tegyen próbát tüzen,
 Kösziklán, s' Tengeren,
 S' Lova legyen féketlen.
 De kit Isten őriz,
 Sok kard, dárda, nyíl, s' víz,
 El nem veszthet hertelen.

50.

Méhez kardal férhet.

67

M

Mit fegyverrel nyerhetsz
Nem kel ahoz sok Diván ;

Mert a' nagy Uraság,
Birodalom, s' jószág
Vitez, s' hatalmat Kéván:

Hogy ha ez nem leszén,
Nem birhad merészen,
Birodalmad lesz heján.

§1.

Az Vitez embérnek,
Kel Szerenfeinek

Engedni-is gyakorta,

Jobb erőtlenségét,

S' tehetetlenségét

Meg vallani akartva,

Hogy sem Kárt szenvedni,

Galyibában csni,

Azt fajgatni ohajtva.

§2.

Kisded ellenséged,
Semminek ne véllyed,
S' ne gericszed haragra.

Vékó.

Vékóny az haj szális,
S' árnyekja van megis,

Arnyéka fekszik másra.

Es olykor nagy Vadak,

Es kicsin Madarak

Hányattattak pradára.

§3.

Győzdelmes törvént,

Szabad kedve szerént

Szábni győzöttetteknek

Mert boldogság kevély ;

S' nyomoruság csekély,

Egy asztalhoz nem férnek.

Senki meg halónak,

Meg haló-is másnak

Semmit nem Kedvezhetnek.

§4.

Az bort távoztassa,

Hogy kárát ne lássa,

Az had viselő ember.

Tehessen választást,

S' gondollya az futást

S' tud-

S' tudgya mit tehet fegyver.
Mert restség mindenben,
Hadban kiváltképpen,
Nagy ártalomban kever.

15.

Első boszú próbál s' -
Második meg utál,
Visgállya tehetséged:
Harmadik érkezik,
Veled ellenkezik
Lesz nyilván ellenséged:
Mert Szalonna addig
Marad éppen, meddig
Az kélt hozzá nem feneget.

16.

Az kéntelenségnek,
Es őztönözésnek
Nagyob eréje vágyon.
Hogy sem okosságának,
S' akar mely tanácsnak
Bár ugyan jót akarjon.
Kiválkeppen hadban.

161

Hól üdőt gyakrabban,
Nem válogatsz szabadon.

17.

Nem az éles fegyver,
Ellenség vért kéver
Bik mezőben az harczon,
Nem emberi erő,
S' maga hitt vakmerő
Emel Zázlot a' sánczon,
De csak az egy Isten,
A' ki mind ott, s' itten,
Segit vizem, s' szárazon.

18.

Esz, fegyver, es érték,
Ez a' három festék
Mindent ki ábrázolhat,
Békeség, s' háború,
Nála egyarányú
Mindenhez hozzá juthat:
Ellenséget elűz,
Meggyőz, s' rab Szijra fűz,
Mindenen triumphálhat.

19.

Iffiantán eröddel,
S' vénségdben eszszél
Elhetfz mint éles törrel.
Csak jóra fordítsad,
S' gonoszra ne haitcsad
El tart borral, s' kenyerral.
Mind kettő kész költség,
Kihez nem fer szűkség
Boldogulhatfz illy hirrel.

Ne akhor hizlallyad
Lovad, s' abrakollyad,
Midőn hadban kell menned,
Kását addigh fujjad,
Mig meg nem ég szájad,
Izetlen ki ne pökjed;
Mert ha meg ver eső,
Tudgyad hogy már késő
Köpsonyeget rád vénned.

Ne pengessed ijad,
Sóká se irányzad

Ha

Ha akatsz varjat löni:
Mert hogy ha későddöl,
Sokáig czűhőddöl
Más fogja mélylyesztetni.
Nem mondom czigánság,
De ollykor ravaszság
Túd modgyával használni.

Nēm azé az Madár,
Az ki utánna jár
S' meg fogja halojában,
Ökörös szánt Zabnak,
De adgyák azt Lónak,
Szőke eszik polyvában;
Te-is notát dudolsz,
De másokat unszolsz
Hogy mennyenek az táncz-
ban,

Nines nehezéb kenyér,
Annal kit kardal nyer
A' Vitez, s' vérén veszi;
Gyakran omol ott vér,

Hafad

Hafad, szakad az ér,
S' fejét praedára vészi.
Kincsét, és jószágát,
S' kedves szabadságát
Szerencsére fel teszi.

64.

Szárnyon jár, es repül
Edesget, és örül
Reménség biztatása,
Nagyon gyönyörködte
Es örömmel éltet
Nyereség kívánása:
De ha fordul vakra,
Koczká, s' nem a' hatra
Jait szerez változása.

65.

Ném csak arany fénlik,
Agyag-is tündöklök,
Middn az nap rá szolgál:
Nem mind pengő tallér,
Olykor csak tiz fillyér
Kit Számvető fel számlál.

Nora

Nem minden öröm jó,
Mely meg mar, mint kígyó
S' utánna bánat talál,

66.

Mondgyák nagy Vizekben,
Hálnak őregiben
Foghat ember horogra:
Igy nagy Udvarokban
Nem szalma házokban
Mehetni Uraságra.
Mert csak történetből,
Es nem szokott rendből
Vak-talált volt patkora.

67.

Soha az désából
Vederbe boszúbúl
Altal ne hágj akartva:
Ne mond jób ma tűzök,
Hogy sem holnap tulok,
mert meg bánod azt tudva.
Hogy hat ökör után
Eke szarvát mekán

El

El tarthatod dudolva.

68.

Ha konczát meg etted,
 Levétis hörpöntsed
 Mert ugy mérik az fontot,
 Hogy egyenlő legyen,
 Mert ha hibáz miben
 Hozzá vetik az latot:
 Edest keferűvel
 Elégýtened kél,
 S' ugy rágnod az falatot,

69.

Nem ad Sido arra,
 Ha mutat szél múltira
 Jélen valót árúllyá.
 Nagy ok az nem adó,
 S' kissé az kívánó
 Azt beteg is sajnállyá.
 Mert az mi volt, s' él múlt
 S' talám ebre fordúlt,
 Kalmár azt nem fontollyá.

70. Ked-

70.

Kedvetlen mértéked,
 Ha ma jön teneked
 Hólnap más-is várhattya.
 Mert Szeréncse, s' üdö,
 Mindenre jövendő
 S' javáidot ronthatva.
 Vagy hogy életedet,
 Es bölcsületedet
 Kedved ellen forgattya.

71.

Sállal fedett házban,
 S' gyakran Nád hajlékban
 Talál sz csendes nyugovást,
 De friss Palotában
 Szép Kárpitos házbán
 Láthat sz nagy vissza vonyást.
 Mert nem szegenységért,
 Hanem nagy értékért
 Szerzenek kardoskodást.

72.

Hir postán menéssel,
 S' ha-

S' hamar repüléssel
 Szokott fokot hazudni,
 Noha igazat - is,
 Vízont hamisítat-is
 Túd kölség-közt hinténi;
 Soha nem aluszik,
 Oda - is férkezik
 Hól nem kellene lenni.

73.

Nem az akaróé,
 Sem pedig fútoje,
 Pállyának el nyérése
 Mert Isten rendeli,
 S' egyedül viséli
 Kinek meddig menése.
 Ad az kinek akar,
 Mást meg porban takar
 Nyilván legyen tetezése.

74.

Az álhatatlan szív,
 Magánakis nem hív
 Másnak-is jár vesztére.

Kk.

Kualz szénán fékzik,
 De benne nem eszik,
 Morog éhült ökörré.
 Harang-is csak hirdét,
 De maga nem mehet
 Templomban az Miséré.

75.

Uigység oly dológ,
 Az mely szívben bolyog;
 Van maga gyötrelmére:
 Mert kire ma dúl s' fül,
 Holnap arra szorúl,
 Nincs az is öröme.
 Ha más vesztén örül
 Maga bele kerül,
 Lesz az-is serelmére.

76.

Az kölség bírāja,
 És igazgatója
 Szükség adgyon jó példát;
 Magát igazítsa,
 S' életét jobbitassa.

M

50

Jó rendbe végye dolgát;
 Hogy alatta valók,
 Fő, s' köz renden állók
 Dicfirjek hivatallyát.

77.

Mostani igazság,
 Abrázolt ravaszság
 Hasonló pók hálóhoz.
 Kit el szaggatt bogár,
 Muskának erős zár,
 Szégenység ejt bíróhoz.

Kis ort kemény vas láncz,
 S' nagy Latrot pedig táncz
 Kötöz akasztó fához.

78

Igaz törvént ne ronts,
 S' jó rend tartást ne bonts
 Ha kívánsz uralkodni:
 Régi fel hánt határt,
 Mellyet az ősd járt
 Ne engedgyed bontani:
 Az hamis győződ.

S' az igazt széressed,
 Ha akarsz sokat elni,

79.

Az meg kötöztettet,
 S' fogságra vetettet
 Embernek az méntsége
 Nem csak haszontalan.
 De ugyan oktalan,
 Birónalkönyörgése:
 Mert birót vádolni,
 Es nem tanítani
 Lattatik az beszéd.

80.

Szerencsetlenségnek,
 Es szám kivetéfnék
 Nincs kedveseb hazájának
 Mint az vadon erdő,
 Puszta, barlang, s' mező
 Az hól senki nem látta,
 Régi boldogságát,
 Vólt, s' költ állapottját
 Hogy többé ne ohajtssa.

81.

Nyomorúlt embernek,
S' gonosz életnek
Artalmas hizelkedni.

Bár legyen vak, vagy hat
Az mit üdö hozhat
Hasznossab meg mondani:

Hogy az irigységet,
S' alá áfott vermét
Tudhassa él kérülni.

82.

Az tömlőczi rabság,
Nem csak nyomorúság
De nehezebb halálnál,

Mert egyszer meg halni,
Hofszű kintül valni
Könnyeb sőt többet használ.

Hogy sem csak simlódni,
S' azon sopánkodni,
Hogy szabadsága masnál.

83.

Barátság kötele,

S' egy

S' egy máshoz hitele

Igaz tanács sérelme,

Sőt az Törvényben-is,

Még sulyos ügyben-is

Nem férhet veszedelm:

Mert a' szeretetnek,

Es hitetlenségnek

Nincsen semmi gyötrélme.

84.

Az mély gondolatok

Es szivbéli titkok

Tanácsal erősödnek,

Hadak vezérlése,

S' népek intézése

Nagy gondal viseltetnék,

Nyelv igazgatása,

S' annak zablázása

Van Kezében Istennek.

85.

Keseredet szível,

S' meg bántódott ügyel

Ha meg atkoz valaki,

H 3

Félly

Félly, meg halgattatik,
 S' panaszbán véterik,
 Mert okot adott neki,
 Hadgya az Istenre,
 Nincsen más fegyver
 Nem fogja pártját senki.

86.

Neked esedőket,
 S' oltalom kérőket
 Meg ne utálljad soha,
 S' ne inkább féltlennek,
 Hogy sem bűcsűllyenek
 Ne mongyák vagy mostoha,
 De kegyeliségedért
 S' másokkal tett jóért
 Dicfirtessel mindaha.

87

Nem jó erőszakkal,
 S' csalárd hamis szokkal
 Másokat meg bántani,
 Ha te mit nem szeretsz.
 Abban miért credsz,

S' ki-

S' kívánsz másnak ártani.
 Mert mi neked fájhat,
 Másnakis az árt hat
 Tegedis fog rontani.

88

Az tisztességes kár
 Nagyob haszonnal jár,
 Ektelen nyereségnél.
 Noha meg szomorít,
 De viszont bátorít
 Nemis vádól Istennél.

De az ragadomány
 Valamennyi, és hány
 Gyűlöltet embereknél.

89.

Boldogtalanságot,
 Mely nyakadrà hágot
 Azt békével szenvedgyed,
 Hogy ha nem szenveded,
 S' békével nem tőred
 Bottal nyomát se verjed,
 Az mig pedig el jön

H 4

Nem

Nem az után későn
Annak eleit vegyed.

90.

Mások veszedélmén,
Botlásán, s' el esén,
Boldog szokot tanulni;
De reménség oly gyors,
Nem fél mit hozzon Sors,
S' nem tud arról rettegni.
Hogy szoros a' kapczá,
S' majd hátán lefz pálcza
Azt nem tudja el hinni.

91.

Háládatlan Világ,
Jó- tétédértis rág,
S' gerjeszt ellened tüzet.
Ha tetszel kivel jól,
Még érette meh szól,
Erdemessen nem fizet:
Mert jól-tett helyében
Innod sem hágy vizben,
Hanem posványba vezet.

92. Nem

92.

Nem mindekor hasznos,
Olykor inkább káros
Szegyet, széggel ki verni.
Mert boszút haraggal
Vagy östök vonyással
Nem jó gyakran követni:
Ne tartsd nyereségnök,
Hanem vak vetésnek
Eben gubát cserelni.

93.

Hasznos robotának,
Jutalmas munkának
Fáratsága nem nehéz,
Mert ki jól vét ágyat.
Talál nyugodalmat
Annak álma édes méz.
De reménség alatt,
Nehez a' Szolgálat
Gyakran pénze benne vész.

94.

Pénteki vig tánczot,
M s S' meg

S' meg egyet malaczo
 Vasárnapi bú talál,
 Mert szép idő után
 Nagy menydörgés postán
 Nyomorúsággal táplál,
 Az illetlen öröm,
 Lesz keferű öröm,
 Sok tajt fejedre számlál,

95.

A' szó sebbe nem fer,
 Villámás meg nem tér
 Repül nincs rakonczája
 A' mi volt, és meg let,
 Visza az nem térhet
 Mert szemérmes orczája
 Így el-lőtt nyíl vasa,
 Nem vonyatik vissza,
 Mert romlana pálczája.

96.

A' ki szegény, s' kevély
 Az a' beteg személy
 Csúf lehet mindennek;

A' R

A' ki gazdag fősvény
 Igazán jövevény
 Fia sovany életnek,
 A' ki vén, s' parázna
 Latorságnak vázna,
 Pázárloja pénzének

97.

Ne verjed dió fád,
 Mely bőv gyümölcsöt ad,
 Sőt töréstől őrizzed:
 Mert szelid intéssel,
 S' nem pálcza veréssel
 Gonoszt jóvá teheted:
 Veszsző árnyékával
 Nem csak zabolával
 Az fő lovat terithéd.

97.

Az olajt az tűzre
 Ha öntözzöd, s' szénre,
 Sebessebb langot ereszt.
 Haragot bőszzúval,
 Ne gyujtsd kemény szóval,

M 6

Mert

Mert olykor romlást terjeszt.

De engedelmes szó,
Mint jó étket a' só,
Szokott izire gerjeszt.

99.

Az párányi csupor
Kicsiny tűznél fel for,
Bár ne legyen nagy langnát
Istentelen harag.

Kit boszúság farag
Nem hoz egyebet kárnál:

Az tisztesség pedig,
Megh böcsültet fottig
Jobb az Káposztás hűsínál.

100.

Boszúság oly dolog
Szüntelen csak lobog,
Siet boszu álláfra:

Ertékét praedára,
S' életét koczkára
Veri, nem néz Kárára:
Hogy ha kevés az is,

Még

Még szegény lelkét-is
Adgya az Kárhozatra.

101.

Természet hajlandó
S' mindenre vágódó,
Jár, s' kerül minden bokron.

A' szokást neveli,
S' tilalmat kerüli
Vészén gonoszra okot,
Hogy ha engedsz neki,
S' nem lesz kemény féki
Talál vesztetre modot.

102.

Az gonoszért jóval,
S' haragért szep szóval
Tanúly eleget tenni.

Boszúság tételért,
Es kár szenvedéért
Ne kívány károskodni.
Ha kinck árthatnál,
Es Kárban hozhátnál

Tudgy annak meg engedni.

H 7

103.

Ki vermet és másnák,
 Meg lássa magának
 Ne legyen koporsoja:
 Mert ki barátjának
 Vagy atyafiának
 Lészen hamis vadloja
 Maga nyaka szegik,
 S' melyebb kútban esik,
 Légyen mások példája.

Minden rómlás előtt
 Az kevelység felhőt
 Dagaszt ember szivében
 De az eszt után,
 Noha késő osztán,
 Veszti magát esztében:
 Hogy ilyen elméjét,
 El vette volt, s' eszt
 Ne maradjon büntelen.

A Sacercse pörög,
 S' a

Es kincsével csörög
 Szem bé kötve ugy lézeng.
 Igir gyakran gyöngyöt,
 De ad beka követ
 Adománya csak kereng:
 Triumfáló széker,
 Meg fordul, s' földhöz vér,
 Viszont a' porban setreng.

Bocshorban keresni,
 Csizmában költeni,
 Esik bőcsülletedre:
 Papucsban kezdeni,
 Mezt-láb végezni
 Lészen nehezségedre:
 Mert keserves inség
 Az utolsó szükség,
 Ha talál venségedre.

Az ki nem tud tűrni,
 Nem tud uralkodni,
 Bár ne mennyen Udvarban,
 Meg

Mert a' nyomoruság,
 Oskola, s' tanúság
 Meg tanít dolgaiddban,
 Keveset költeni,
 Es sokát föltozni
 S' úgy élnéd ez világon

108.

Az nyomoruságos
 Es fanyarúságot
 Azok tudgyak szenvedni,
 Az kik csendeséggel,
 S' tűrő bekéséggel
 Azt el tudgyak fedezni;
 Mert az őszton ellen
 Rugodozni fennyen
 Artalmodra fog lenni.

109.

Egy szál fa nem erdő,
 Bár legyen a' fenyő,
 Nem mondatik ligetnek;
 Taliga nem szekér,
 El vonnya egy öszvér

Kish-

Kishny terh hat ökörnek:
 Egy Ember csak egy szám,
 Nem ferhet rá több hám,
 Meg nem felel kettőnek.

110.

Az béles sütéshez,
 Es az Uri névhez
 Sok ezköz kívántatik:
 Mert Ur nuszta gubárul,
 Nem czondra gubárul
 Méltán Urnak mondatik.
 Es nem egy béresről,
 Sok Udvári nepről
 Udvára dicfirtetik.

111.

Titulusál élni,
 S' Jóságot nem birni,
 Igen csékély Meltóság:
 Mert nem tituluson,
 Sem czifrán iaráson,
 Tetszik meg az Uraság:
 Így szőlőt el adni,

Es

Es prest vásárlani
Nagy ostoba bolondság.

112.

Mikor Jövedelmed,
Lészen csak egy pénzed,
S' többet költesz kettőnél,
Akkor kezdesz fájni,
Mikor fogsz nyujtozni
Köllyeb rövid leplednél.
Mert egy, kettő hjján
Nincsen igaz számán,
Vólt az tekozló kéznél.

113.

Ha értéked vágyon,
Ne enged szabadon
Masnák birni éltedben;
Jobb tőled varjon mas,
Hogy sem té nyavalyás
Koldúly mástúl kenyeren:
Mert nyomorúlt dolog,
Az hol panasz forog,
Sajátodnak kértében.

314

114.

Ha birsz gazdagsággal,
Ugy vész számot azzal
Ne legy neki szolgája:
Mert ha te tőle vársz,
Nem lesz úr, s' hogy ha jársz
Utánna; hanem rabja.
Azert job te költsed,
Hogy sem mástúl félted,
Hogy más el ne prädállya.

115.

Náladnál nagyobnak,
Es hatalmassabnak
Ne add marhádat kölcsen.
Mert farkast maláczt,
Nem láttád, s' hogy konczo
Nyálazatlan el ejtsen,
Igy ha Urral perelsz
Csak hamar táskát lelsz;
Inkáb távúl felejtse.

116.

Az nagy lakodalom

Cfr.

Csufoló jutalom,
 Sopánkodó rékozlás:
 Az pompás temetés
 Csak pénz vesztégetés,
 Szánt szándékkal kár vallás:
 Hadakozó költség
 Ez immár dicsőség,
 S' bölcsféknélis javallás.

117.

Az szegenység aláz,
 S' virtust nem koronáz
 Erdemed le tapodgya
 Bár légy vitez, okos,
 Gyors, és alkalmas,
 De szükséged el nyomja:
 Mert nem az érdemre,
 De teli érszenyre
 Pördöl az koczka hata.

118.

Vitezlő költségnek,
 S' hadbeli embernek
 Az a' kedves hazája.

Sze.

Szerencsé kedvének,
 S' nem maga kinyének
 Akaráttyát hól láttya,
 Ott van Nemzetség,
 Es isméretség,
 A' hól soldgyát találtya.

119.

Az Vitezlő költség,
 Es hadi erőség
 Akar hól-is útát nyit,
 De kétségben estet,
 S' árnyéktul ijettet
 Vár, sem segyver nem segít;
 Kis hertelenséggel,
 S' hintegető hirrel
 A' félíz tunyát el rémit.

120.

Csak legyen értéked,
 Bár ne legyen eszed
 Ültenek felső pólczrá.
 Szolhat sz gyémek modon,
 Neved lesz salamon,

Vt.

Vigyáznak tanácsodra :
 Fejért, feketének,
 Fekétét fejérnek
 Feshetz akaratodra.

121.

Az ruha ékesség,
 Pénz pedig tisztesség
 Ez mostani üdöben.
 Hogyha ez hiányos,
 Magad sem vagy hasznos,
 Alig eszel kényerben,
 Mihez Virtus nem fér,
 Ez a' kettő rá ér,
 És mosdat leg elsőben.

122.

Természet folyása,
 Az kincs kívánása;
 Noha igen félelmes:
 Jó lelki ísméret
 Hamis pénzt nem szeret,
 Mert léleknek sérelmes.
 Mert kincset szerzeni,

Tartani

Tartani, s' őrzeni
 Eletnek veszedelmes.

123.

Beteg sokat kíván,
 Egészséget híván,
 De kevelt nyer azokban,
 Mert méznék kevelle,
 De nem az felel,
 Adhat jó izzt szájadban.
 Hájat-is el réjtik,
 Özegre fel függeszti,
 Az eb ne egyék abban.

124.

Ki akar jádzeni,
 Nem kell lálmodozni,
 Pénzét el ne veszesse:
 Mert szemének való
 Aratáskor farló,
 Az kezét meg ne melle.
 Kovácsis tart fogót,
 Mikor csinál patkót,
 Magát meg ne égelle.

Tartani

Szen égető tőkét,
 Es nem szalma kévét
 Néz degel az erdőben;
 Macska-is egérrel,
 De nem az medvével
 Almodik kemenczében.
 Kinek mihez kedve,
 Ott ákad meg szíve,
 S' arra czéloz mindenben.

Nincs semmi bölcsesség,
 Es gondolt észesség
 Az Ur tanácsa ellen,
 Noha el rendeli,
 Az ember intézi
 Dolga miképpen kellyen,
 De Isten vezérli,
 S' egyedül viseli
 Uttya miként, s' hogy men-

(nyen)
 Az maga el-hitség,

Első

Mítelen kevélység
 Terít szegyen vallásra,
 Ha ez illyen botlik,
 Hidgyed nagyot esik
 Majd nem méltó szánásra.
 Maga bolondságát,
 S' akartva lett dolgát
 Nem-is kenheti másra.

Ki bogár után jár,
 Gyakran követi kár
 Süllyed, s' gázol a' sárban;
 Ha indulis vízre,
 De nem vízzen kézsre,
 Ott-is maradhat sz omjan
 Azért Vén tanácsa,
 Jobb sem iffiú gáncsa,
 Mert igazit jó kárban.

Az ebet szöriről,
 Számárt főleiről
 Könnyen meg ismérhetni:
 I Em-

Embert erkőcsérül,
S' maga viselésrül
Biz vast meg ítélni.
Ha erdemli jobbra,
S' ha nem méltó balra.
Az ollyat kell ültetni.

130.

Pokol, s' veszedelem,
S' feneketlen verem.
Meg nem elégedhetnek,
Az vándorló elme,
Es az ember szeme.
Illyen telhetetlenek:
Mint az Víz-korság.
Halálos szomszóság
Kornyadozó betegnek.

131.

Maga kényén járó
Mint a' sebes ráró
Szabadság méltósága:
Nem i mér rabságot,
S' nem fizet bűrságot

Má

Magányos Urasága,
Mert kinyes akarát,
Mint futó agarát
Ugy hordoz mulatsága.

132.

Kedvesen hialgattyák,
Hamafok állattyák
Szabadságnak oltalmát:
De kevesen vannak,
Az kik az ollyannak
Segétenék hatalmát
Kiki-firos köncztül,
Más boros palacktül,
Érti el vonfák orrát.

133.

Udvar habzó tenger,
Mély örvényben kever,
Ha nem tud'z bizelkedni
Gyakran más notáját,
Es szokatlan tánczát
Kedvetlen kel ugrani:
Tökéletlenséggel,

12

Sok

Sok esél, s' csap beszéddel
Kel grátiát keresni.

134.

Job gonosz cseletet,
S' szerencsétlenséget
Embernek el szenvedni,
Hogy sem álnokságot,
S' hamis csalárdtságot
Pirulva szégyenlenni:

Mert sok fortély után,
Böcsstelenségh méltán,
Fog tégedet üldözni

135.

Az Virtus tűréssel,
S' erős reménléssel
Erdemel dicfíretet,
Mert a' szabad tűrés
S' kétséges reménlés
Csak Nemes vért illethet

Mert könnyen szenvedni
S' kétséggel mit várni,
Mozhat jó nyersséget.

136.

136.

Sok álom szakasztást,
Törődést, s' udvarlást
Törve nyegh gz magában,
Az ki más asztalán,
S' nem maga tanyérán
Akar enni az konczban.
Mert az köteletség,
Nem legh kisseb inség,
Ki van más birtokában:

137.

Nem mondom Uraság,
De azért boldogság
Ki lakhatik hazánál,
Bár füstös legyen - is,
Es sással fedett - is
Jobb más palotájánál.
Ki ha azt nyerheti,
Magával hiteti
Nincs jobb étek tormánál.

138.

Az át közönséges.

139.

De

De az győzedelmes
Járhat rajta bátrabban.

Mert nem a' félénk iziv,
De a' ki bátor, s' hiv
Mehet az tilalmasban.

Lám farkast hurittyák,
S' gyakran rivoattyák
Meg- s el kap Juhokban.

139.

Farkas ha koplal - is,
Nem cserélne még - is
Az kalmarok ebével:

Ebnek vas lincez nyakán,
Kötve szeker farkán,
Noha lakik jó lével,

Farkas, úr magának,
Érül szabadságnak
Ritkán útik veszővel.

140.

Remenség harádnéz,
Edesb hogy sem nád méz
Biztat jóvendő jokkal.

Ka.

Karón varjút mutat,
S' igirettel úntat,
Hogy mindent ad marokkal,
De ha meg kezd csalni,
Akkor fogz te falni
Mérget teli torokkal.

141.

Az boszú alkásnak,
S' dühött haragjának
Tanácsa veszedelmes,
Rossz feslett életnek,
S' lelki ismérretnek,
Tanúja nem hiteles,
Meg olynak szava - is,
Bár - volna igaz - is
Bizonyága kétséges.

142.

Soha nagy Urakkal
Czeresnyét marokkal,
Te ne egyél egy tálból,
Ha eszel szépiben
Esel irigységben.

144

Rád

Rád lödöz az magvábúl.

Ha csontot nem ront-is,
Jelt hágy rajtad meg-is,
Hogy nézd mászszor távú-
rúl.

143.

Nem jó boszszúságra,
Urakat haragra,
Senkinek ingerleni,
De hogy ha cselekszi,
Tanácslom hogy mészfi
Igyekezék kerülni
Mert nehez kö-kertben
Kedv, s' akarat ellen
Urakkal tánczot járni.

144.

Nagy Urak szerelmű,
S' kedveknek öröme
Jár gyakrabban nyúl hátón,
Mely hól egyszer nyugszik,
Mászor ott nem fekszik,
Nyomor sem hágy az hantó.

Igy az Urak kedve,
Egyízer volt nevetve
Mászor verettett nyakon.

145.

Szolgád fizetését,
S' meg érdemlett bérét
Meg ne tartsd magadnál,
Hogy meg ne árkozzon
Vagy kárban ne hozzon
Inkab mondgya vólt Uratt,
Mert boszszú állást kér,
Meg tartott igaz bér
S' vádol mindenkor másat.

146.

Ha ki az Urához,
Avagy hazájához
Hivségét meg mutattya,
Minden több Jóságit,
Es egyéb Virtust
Ezzel fellyül haladgya,
S' győződelmi pálmát,
S' Laurus Coronáját

Méltán meg kívánhattya.

147.

Igaz hívségedben,
S' kötelességedben,
Légy álhatatos fortig,
Mert az árulótás
S' áruló habozás,
Noha jól tart ideig,
De áruló maga,
Nem lesz kedves soha
Bár élyen akar méddig.

148.

Tűz azt melegíti,
Ki közel érheti
Nem ki távol mutattya,
Ki farkallya Urat,
Inkább veszi hasznát
Mert méz magát nyalattya.
De ki rosz magának,
Nem lehet jó másnak
Szolgát az út választya.

149.

Az praktika kéttős,
Ki nem érti ag-nős,
Vagy az eg-ügyű szí-el.
Mert csak maga sákját,
S' nem mások kosárját
Alnok tölti eperrel,
Az harst akkor hajtya,
Az mikoron láttya,
Teli vagyon imvizzél.

150.

Ne örülj bitangnak,
S' hamis majorságnak,
Melly csak kedved gerjeszti,
Száz igaz pénz között,
Egy hamissan szörzött
Többit-is meg emészti:
Mert Esopus ebe
Arnyéknak örülve,
Az konczotis el veszti.

151.

Gazdag ki sorsával,

16

S'er.

3' értéke Javával
 Panasza nélkül meg nyugszik,
 De nyomorúlt, a' kit
 Fősvénységhez meg vakít,
 Sorsával nem elégszik;
 Mert ki usorával,
 Keresi záloggál
 Cséendősen nem aluszik.

152.

Hamar gyűjtött marha,
 Ollyan mint fűz moha
 Nertelen Kevesedik,
 Mert hamis marhája
 Őszve gyűlt aranyja
 Az igaznak tartatik.
 De az kézi munka
 Bár gyűllyen halomra,
 Nő, terjed, s' szaporodik.

153.

Eből gyűlt szérdéknek,
 S' hamis keresetnek
 Prádára kell ocselani.

MA

Másod, s' harmad izig
 Rosz bitangnak addig
 Helye sem fog látczani.
 Mert átok fiakra
 Hamar jön, s' annyokra
 Az kik fognak kodolni.

154.

Igazat semmi kár
 Todúllyon reá bár
 Meg nem szomorithattya,
 Kivánsága el jön,
 Ha leszen-is későn,
 Kedvét meg vidámittya
 De az Istentelen
 El esik hirtelen,
 Mert vétke meg vakittyá.

155.

Az ki tulajdonát,
 És igaz marháját
 Ősziya a' szegényeknek,
 Inkáb gazdagodik,
 S' jobban meheszodik.

17

Nincs

Nincs héjja értéknek,
De kik másét lopják,
Koborolyák, s' fosztyák,
Nagy szükséget szenvednek.

156.

Midőn szidalmazod,
S' a' szegént rongárod
Káromlod Istenedet,
Ha pedig ruházod,
S' űkségét taplálod
Tiszteled teremtedet.

Mert az alamisna,
Esz usora haszna
El nem rejti bérédet.

157.

Nyomoruságában,
Nem boldogságában
Barátod látogassad,
Te tanácod jeles,
Nem gyönyörűséges
Egyen, kivel biztassad,
Mert az hízékedés,

Hazugs

Hazug incselkedés
Akar honnét fordítsad.

158.

Höl jó szível látnak,
Ott meg ne ünnyanak
Viseley gondot jól arra,
Mertha ma itának,
Holnap nem kínálnak
Találsz bé zárt ajtóra.
Azért nem mindenkor,
De csak idejekor
Járhatasz pap sajtyára.

159.

Mint moly az ruhának,
Es féregh az fának
Ugy árt bánat szenvednek.
Mert búsú ás fárazt,
Az gond pedig bádgyaszt
Sereim-is lelkednek.
Csontod ha fogartya,
Velődet szíraztya,
S' gyilkoska életednek.

Nem annyira hasznát,
Mint élete hoszszát
Ember nézi mindenben,
Ezért gyakran izzad,
S' haja szála borzad
Maradhasson életben.
Légh inkább éltéjért
S' megh maradásáért
Ki, ki, aggik lelkében

Nagy hasznot kicsiny kár
Erdegellyen-is bár,
Aval el ném fogyattya
Kis patak Tengerben
Follyon bár szüntelen,
Ugyan meg nem arásztya
De ápro fővenyet,
Nagy ár viz el lephet,
S' végre szélllyel oszlattya.

Mandelás bélesnek

S' töl-

S' téisfeles lepénnek
Ma mindenét fel vetnéd,
Sok költséggel lenne,
Nem-is ennél benne
Csak vajatlan meg sütnéd
Mert az rest többet jár,
Fősvént érhet töb kár,
Ma panaszszát értenéd.

Nem leszzen gazdag dús,
A° szemérmes köldús
Ritkán eszik kalácsban,
Mert néma gyermeknek,
Es meg kötött nyelvnek
Nincs értelem szavában.
Sült galamb nem repül
Az tűz-helyen kívül,
Senkinek is szájában.

Ajándék marhának,
Nincs odva fógának,
Küert el ne vehetted;

Mel-

Hol adnak malaczozt,
 Ott ne tarts tanácsot
 Azt miképpen mellyeszéd,
 Hanem mindgyárt sákkal,
 Es az után nyárfal
 Forgolodgyál hogy süffed.

165.

Adot iót felejtéd,
 S' panaszbán ne eítséd
 Ha kinek jóval vóltál,
 Elvett jórúl pedig
 Emlékezzel holtig,
 S' hála-adás mutatással.
 Ha adsz, adgy jó szível,
 Ha kérsz, ved jó, kedvel,
 Hogy meg ne utáltassál.

166.

Nem árt az illy átok,
 Es illetlen szitok
 Melyre nem adtál okot,
 Mert a' szamárrivás,
 Es kuasz ugatás

Mész-

Mészse erni nem szokot,
 Gonosz jámborokért,
 Hamis, igazakert
 Mindenkoron adatot.

167.

A' szép csorgó forrás.
 Szemnek ked' es látás
 Az elmét nyithattya,
 Szép gyönyörű pálit,
 Mely ezer kedvet nyit
 Az izemet hizlathattya.
 De igaz báratság,
 S' meg rögzött társaság
 Eletet hozzabirtya.

168.

Szeretet égő tűz
 Öszve szerkeztet, s' fűz,
 S' egyben kapcsol hét lelket.
 Evez egy hajóban,
 Lélik igaz nyomban,
 Tészen edgyé két szívet.
 Az mit beszélt nyelve,

Azt

Azt kívánnya szive,
Terjeszse jó hír, nevét.

169.

Régi barátodat,
Meg ismért társodát,
Szeresd miként lelkedet,
Gyakorta ag lovon,
Verik farkast agyon,
S' béllélhetik mentédet.

De mint délczeg vad ló,
Az uj tars sem való,
Félben szegi kedvedet.

170.

Szeretőnek sebec
Nem idéz törvénybec,
Jobb sem gyűlölközőkja,
Barátod mindenkor
Szeret, nem csak olykor
Midőn aranyad láttya,
De Judás áruló
Csokjával ajánló,
Rejtett mérgét mutattya.

171.

171.

Atkozott szegénység,
S' fogyatkozott szükség
Nem talál barátságot;
Mert a' szűkölködő,
Majd nem-is illendő
Ismérjen rokonságot,
Hanem az Uraság,
Ajándék, s' méltóság
Nevel attyafiságot.

172.

Szerencse erfizényét,
S' álhatatlan kincsét
Ha veled nem közlőtte,
Csendeségben élhetsz
S' tölle nem is félhetsz
Hogy kedved nem nevelt
Mert ő senyvett házból
Szegény társaságból
Minden közit ki vette.

173.

Prokátorra pered,

E

Es hűlt Papra lelked
 Ne bízd telyed égeffén,
 Lám illen neked is
 Adott elzt, s' másnak is,
 Dolgod vifeld ezeffén,
 Mert szemet kovácstúl,
 S' lasnakot Czigántúl
 Nem vehetni nyerteffén.

174.

Doctör az nyavalyát,
 S' Prokátör az Causát
 Igen ritkán enyhíti,
 Doctör purgatiót,
 Másik exceptiót
 Ad, mivel nehezíti;
 Így egészségedet,
 S' minden értékedet
 Gyanó Perrel emészti.

175.

Mi nincs okosságból,
 Van az kábaságból,
 Az nem léfzen állandó,

Minek

Minek nincs ereje,
 Annak nincs gyökere,
 Nem lehet maradando,
 Mert jégre metezett kép,
 Nem lesz sokáig ép,
 Mert szélutlis olvadó.

176.

Embort nevetésén,
 S' halota szerzésén,
 Itélheted bolondnak,
 Ki minden beszédét,
 Es cselekedetét
 Meg neveti magának,
 Es csak kaezagásrul,
 Nem valami jórúl
 Adhat tanácsot másnak.

177.

Egyszeri dorgálás,
 Vagy kemény rivaltság
 Többet használ okosnak,
 Hogy sem száz vereségh,
 Vagy kemény inségh.

Altal-

Altalkodott bolondnak;

Mert bolond nem bársony,

Hanem hetes vászon!

Erdemel csuhájának.

178.

Mejában perselni

Ebet, s' mellyeszteni,

Nem szalonnának való,

Illyen az ostoba,

S' tudatlan-goromba,

Ehez szintén hasonló:

Akar mint tanítád,

Bár pálczával csapjad,

Nem léfszen botból farlé.

179.

Puha, s' henyélő test,

Ektelenséget fest,

S' nevelője romlásnak:

Gonoszságnak Vára,

Az köz jónak kára,

Fia az torkosságnak.

Mint vér szópó nadály,

Vagy

Vagy méh ronto harkály,

Oka sok latorságnak.

180.

Ha a' szekér-kenőt,

Avagy lépes veszt

Forgatod az kezedben,

Köntösödre ragad,

Szakállodban akád,

Kit le nem moshatsz vízben.

Igy gonosz bártság,

Es lator társaság

Mocskol bűcsületedben.

181.

Ne fély a' kérkedő,

Csacsógó, s' fecsegő

Maga hányó csél csaptúl,

Mert ollyannak nyelvcs,

Versengő fegyvere,

S' bizodalma ajtón túl,

Mint kuasz csak ugat,

De nem igen marhat,

Meg ijedvén farkastúl.

K

182.

Azt kórsót az vízre,
 Addig horgyák, s' jégre,
 Mig cserépenkint törik.
 Így ember lopáfra,
 Addig jár fosztáfra,
 Véletlen fel függesztik,
 Mert a' tudni való
 Vízben nem lesz haló,
 Ki kerékre tartatik.

Az lator erkölcsnek,
 S' rosz igyekezetnek
 Sok ajándék sem elég;
 Latornál nincs vétek,
 Semmit nem tart bűnnek
 Patvar tartása mind éltig,
 Mint az eb a' Dunán
 Egyszer által uszván,
 Készül mászszor tengerig.

Érdőgnek ideig,

De

De nem azért fottig
 Kel gyertyátis gyutani,
 Náladnál roszabnák,
 Es aláb valonak
 Olykor sokat kel tűrni;
 Az jó eggyeségért,
 S' csendesz békeiségért
 Sokat el kel halgátni.

Jobb más latorsága,
 S' titkos csalárdsága,
 Miatt embernek veszni,
 Hogy sem félelmében,
 Avagy ijettében,
 Gyalázattal meg halni;
 Mert félénk harang szót,
 Avagy gyász koporsót
 Miként tud érdemleni.

Inkáb hidgy az ebnek,
 S' meg dühöt medvének,
 Mint fecsegő embernek,

Ké

Mert

Mert az fene vadak,
Természetből marnak,
S' ártalmadra fietnek:
De hamissak sziv
Nem ott jár hól nyelv,
Orozva emésztenek.

187.

Noha kicsin a' bors,
Melegsége nagy, s' gyors
Az nagy babnál erősebb.
Az oktalan nagy test
Ha félénk, s' ahoz rest,
Vasnál mivel tettesebb?
Mert nagy, s' tágas pajta
Ha üres, és pufzta,
Olnál mivel bőcsűsebb?

188.

Nem méltó az élni,
A' ki csak henyélni
Szokott, mint a' méh here;
Mert az hazájának,
S' közönséges jónak

Nem

Nem néz elő - menter
Nyárban csak árnyékot,
S' télbe csak lasnakot
Keres, Könyekségére.

189.

Az tehennek tején
Meg tetszik idején
Lészfé túró belől.

Jó vásáris estin,
Nyereségis vesztin
Jelt mutathat Környüll
Igy Virtus iffiúbúl,
Mint vas-szeg a' sákbúl
Ki néz, hogy szólly felölle.

190.

Ha háborgattatik,
S' ok-nelkül bántatik
Az Nemzetes Nemes vér,
Nehez azt kérlelni,
Es meg engesztelni
Mig magában meg nem tér.
Mert kígyó farkáért,

K s

s.

S' az él vágásáért
Mindent mardos mihez fér.

191.

Dorgálás, és veszfűz
Csak ne legyen késő
Jót nevel az gyermekből.
Ne bocsásd szájára,
Mert bűt hoz Annyára,
Rofz szokott erkölcséből,
Fát - is mig fiatal
Hajthatsz akarattal,
Ma nem rögzött törőkül.

192.

Boldogtalan férfi,
Oly Atya, kit rofz fi
Búval, s' gondal keserít:
Hasznosb ugy meg halnod,
S' fi-nelkül maradnod,
S' el tőrtened az nevit,
Hogy sem Istentelen
Légyen, s' engedetlen
Jobb ki vájjad a' szemit.

193.

Jo erkölccel tellyes,
S' jó hir nével ékes
Vén émbert meg bősülljed:
Meg fogadd tanácsát,
Örizzed hagyását,
S' jó intéset köveffed.
Ne illesd harággal,
S' ne bocsfzontcsad csúffal,
Megh ne átkozzon téged.

194.

Miképpen tisztelted,
Atyádot, s' bősüllted,
Azont várjad magadra.
Mert Atyád sirása,
S' Anvád átkozása,
Ostort fonyhat nyakadra.
S' hól nem fog viszketni,
Ott fogod vakarni,
S' nem lesz birád fiadra,

195.

Gyerméknek játékért,

S' özvegynek sirásért
 Ne süvegely te soha,
 Mert gyermek játékkal,
 Az aszony sirással
 Fizet miként mostoha;
 De szolgálj te olynak,
 Hogy társatagodnak
 Legyen hászna valaha.

196.

Minden ujság kedves,
 Az ó pedig reves
 Vetik a' s'ib-vásárra,
 Uj szita függ szegen,
 Az ó hever földön,
 Csak nemis teszik polczra.
 Noha az ó bortúl

Jobban, hogy sem mustúl
 Mchetsz az ugró tánczra.

197.

Szerelem, és a' bor,
 Kiben éz kettő for,
 Nincsen ott nyugalom;

Mert

Mert edgyik szivédben,
 Az másik elmédben,
 Hatalmazott hatalom:
 Mind kettő égő tűz,
 Kedved ellen hajt, űz;
 Ezek vége sir, s' halom.
 198.

Nem lát a' szerelem,
 Nincs nála ertelem
 Nem néz Iffiat, sem agot,
 Bolyogva kit talál,
 Ottan kedve meg szál
 Véli Diánát látot.
 Mint a' torma féreg,
 Nem ríja hogy méreg,
 Manem mézben harapot.

199.

Az nyűsző legénnek,
 S' kincses erzenyének
 Nagyob hire sommánál
 Férhez menő lyánnak,
 S' drága ruhájának

K s'

Töb

Több szekrényre számánál.

Mert pecsényc fűlt,

Nagyob szokot lenni

Mindenkoron magánál.

200.

Ha feleséget vész,

Bútul üres nem lesz

Fonnyadsz, szarádsz, melette,

Orát hogy ha veszel,

Nyughatatlan léfzel

Kell lenned környüllött;

De mikor versz Papot,

Fel jedzed az napot

Mert lesz gondod crette.

201.

Házofok szerelme,

S' egyenlő értelme

Nincs a' kendett orczában;

Mert a' nagy pipeféség,

S' a' kendőzött szépség,

Vennst vadász másokban.

De tökéletesség,

Es

Es szemérmetség

Foglal szivet magában.

202.

Beteget gyöngy vízzel,

S' bagyattat gyors kezzel

Segitvén gyógyithatnak,

Rabok vas békókbúl,

Láncz, és kalodákbúl

Sokan szabadulhatnak,

Rögzött sérelembúl,

S' bolond szerelembúl

Eszre ritkán hozatnak.

203.

Szép aszony, és jó bór

Igen meg hitt jámbor

Embért kíván őrzéfr,

Mert az aszony gyarló,

Engedelmes, s' hajló

Hamar felel kérdéfr.

Bor- is kívánatos,

Nem kell hozzá lantos,

Alkulcsot tart pinczedr.

K 6

804.

Nem kell ottan czéger,
 Hanem torok, s' heber
 A' hól jó bort kezdenek,
 Mert bort nem czegérről,
 Mannem jó izirúl
 Az korcsmán dicfirnek,
 Lyant sem kofzorúért,
 De jó érkölcsiért
 Leg hamarebb el vésznek.

Fazekat kongásán,
 Az ökröt vonyásán
 Válogattyák vásáron,
 Lyant vak szerencseren,
 S' dicfert reménségre
 Szerzik költséges árron.
 De ha fog hibázni,
 Akkor fogsz te fázni
 Lepled rugta ágyadon.

Salárd a' kedveség,

Hivó

Nivságos a' szépség,
 Noha tűnik szemedben:
 Urát félő Afzony,
 Mint a' drága bársony
 Marad dicséretiben:
 De az gonosz Afzony,
 Mint az hetes vászony
 Szapullást vár mindenben.

Örökség, s. majorság
 Ház, minden gazdagság
 Maradnak az Attyoktól,
 Az okos feleség,
 Es jámbor segítség
 Adatik csak az úrtól,
 Es ha olyra találz,
 Sok napokat számlálz,
 Ment vagy világi bútól.

Jaj annak az háznak
 Hol tchén, bikának
 Járnot vethet nyakában,

K 7

Csak

Csak pelda az bika;
 Afzonyokban ritka,
 Mely nem szőne bordában;
 Hogy nyergellye Urát,
 S' félre tegye kontyát
 S' járja tánczát szomszédhá-

209.

Egy nyakon ütésből,
 Vagy árczúl veresből
 Történik östök vonás,
 Olykor csak egy tánczből,
 S' trelálódó szóból
 Léfszen hazaság rontás,
 Hanem zárjad addig,
 Mállodot méddig
 Nem esik az ló lopás.

210.

El rejtett jót, kénscset,
 S' gonosz feleséget
 Elmedből ki nem vethetisz,
 Mert mind kettő oly gond,
 Kit a' nyelv ki nem mond

Min-

Mindeniktől epedhetisz;
 Hanem ha rossz hidon,
 Léfsz, vagy nyuláfszaton,
 Akkorha mit felejtethisz,

211.

Gonosz hír szárnyon jár,
 Lót, s' fút senkit nem vár,
 Előzi az méntséget,
 Jó hír kesőn terül
 Gyakran silleryd, s' merül,
 Vele hordoz kétséget:
 Bár volna igaz-is,
 Rostáltatik ugy-is
 Szerezzen irigységet.

212.

Vén Ember elméje,
 S' az ifjú ereje
 Verik meg az hadakat,
 Gyakran álnoksággal,
 Es nem erő szakkal
 Rontnak erős Várakat,
 Mert az erő szakrabban,

Mint

Mint kéz vadászatban,
Kötőz Orofzlyányokat.

213.

Erős az igazság,
Es a' szép alfszonyosság
S' magát itató jó bor,
Ezek, kik meg birták,
Es földre tappodták
Fejedelmeket sokszor.
Gazdagság, s' bölcsesség,
Erő, és Vitezség
Nem bir ezekkel olykor.

214.

Kár vitez férfinak,
S' kegyes jó alszonnák
Meg vénhedni üdötül;
Kár a' serény lónak,
Mint sebes folyomnak
Bénnúlni törődéstül.
De így jár e világ,
Melly csak tündér hívság;
S' Változó mindeneitül.

214.

215.

Kelletlen ott az kines,
Hol jó egészségh nincs
Jaj fáj, csak azt dudollya.
Mert gyöngy, gyemánt, s'
Néád'kedvet máskint, (rubint
Csak szemedet hizlallya;
De az jó egészségh
Epp kez, láb; s' békeségh
Bús lelketis táplállya.

216.

Számkivetést tőrní,
S' gonosz hirben élni
Késervesseb halálnál.
Az mordáló szűkségh,
Kit szenved az vénségh
Mind súlyosab azoknál,
Mert ez három dolog
Már szokásbúl forog
Az emberek házánál.

217.

Kövön kigyó nyoma,
S' re-

S' re-

S' repüllő sas uttyá
 El rejtetett látásban,
 De az Iffiu uttya,
 S' el tökélt szándékja,
 Titkosb ösvény magában;
 Mert titkat ki tudgya,
 S' retékét ki láttya
 S' kit fogad tanácsában.

218.

A' friss tetezin szinnel
 Ekes rosa reggel,
 Mindent indit örömr;
 Koszorúban ekes,
 S' ajándékban kedves,
 Méltó az dicshire,
 De múló szépség,
 S' hervadó épség
 Bút hoz ottan szivedr.

219.

Az csengő mehécske,
 S' gyapjatlan nyűvecske
 Ha jút-is kemény télr,

No-

Nóha nem szánt, el él,
 A' szükségűl nem fél,
 Ki telet kikeletre.
 Nem vagy hidd félejtve,
 Az ki vagy teremtv,
 Csak ügyed bizd Istenre.

220.

Sokat fárad vadász,
 S' ritkán szarád halász
 Ugy keresi kenyerét,
 Kapás nyes irtóvánt,
 S' madarász lepét hánt,
 Ellészthesse éhségét,
 Az arató eped,
 Kaszás hevet szénved,
 Tengethesse életét,

221.

Az gyomor éhség,
 Es kenyér szükség
 Mindent fel rád forgatni.
 Okost, bolondságra;
 Jambort is lopásra

Gya-

Gyakran szokott untatni,
Mert ott van az inség,
Hol süveget szükség
Kezd szitával földözni.

222.

A' fok új találmány
Ki tudná mennyi, s' hány?
Mellyet az elme kohol,
Torok melységéért
S' kenyér szükségéért
Ember mindent ki gondol,
Mert heános érték
Nem lesz teli mérték,
Torok jó hirt meg mocskol.

223.

Esznek, hogy éllyenek;
Elnek, hogy egyenek
Sokan emberek közzől,
Mert soknak Istene,
Hasban reménsége
Van dicsősége ebből,
Ha szomjú gégáját,

S' el

S' el száradott inyét
Olhattya borfos levbül.

224.

Etel, s' ital, álm, ,
Szükséges ez három
Ez Világi életre,
Mértékelve hasznos,
Szükség kívül káros,
Ejt a' foká veszélyre.
Hól jó mód tartatik,
Ott fok jó adatik,
Hoz kivant egélségre.

225.

Az mértékletesség,
Mint jó levegő ég
Hoz kedvet, s' nyájasságot,
Mind Istent dicsírni,
S' egyéb dolgot tenni
Nem restell fáradságot,
Mert a' józan elmé
Eletnek szerelme,
Indit vig mulatságot.

Részegség oly étek,
 Kiből minden vétek
 Terjed egész világon,
 Jó vitézeknek árt,
 Jájok önt bút, és Kárt,
 Mint történt Nagy Sándorő.
 Ha Bacchus pohárát,
 Gyakran töltöd, s' borát
 Gázolsz te is ez uton.

Az ki nyárba nem gyűjt,
 Telbe keveset fűjt
 Tiszta annak fazaka,
 Ritkán ül ebédhez,
 Semmit uem telz tűzhez
 Nem peniszül kalácsa,
 Henryélésen morog,
 Hogy a' hafa korog
 Magára van panaszsa.

Ektelén fősvénység,
 S' rút telhetetlenség Ször-

Szörnyű vétek magában,
 Ki mint varas beka,
 Noha földben lyuka,
 Nem mer enni az porban;
 Sobrák embernek-is,
 Csak zab kenyere-is
 Mézes falat szájában.

Jobb egy száraz falat,
 Bár ne egyel halat
 Csak lehets csendességben,
 De az teli pincze,
 Rakot-ház, pint, s' icze
 A' hól van versengésben,
 Nem élet, de halál,
 Hól annyi bú talál
 Oránként te lelkedben.

Jól van annak dolga,
 Régi buza doha,
 Kinek járja udvarát,
 Tavalyi szalmája,

s' meg

S' meg maradt szénája,
Ekesitti pajtáját.

Van olynal bor árra,
Nem kél az táskára
Csufztathattya bocskorát.

231.

Jámborság ékesít,
Szemérem tisztelit
Magad jó viseléssel,
Ruha szem fény-vesztés,
Es külső tettetés
Patikái festékekkel,

Természetén kívül.
Ki Szepségnek örül
Jele jár kettős szível.

232.

Sokan kapálással,
Vagy szép him varrással
Szoktanak vetekedni,
Da az igazsággal,
S' Istenes iósággal
Nem tudnak dicsekedni;

Azert

Azert nem mivedet
De jó életedet
Fogják az fontra vetni

233.

Az moeskor mosással
S' gyakor szapulással
Ruhábul ki veszthetni,
Igy az bünt sirással
S' igaz meg bánással
Tudhatod el törteni,
Es boldogulsz akkor,
Haláloddhoz mikor
Leg közellyebb fogsz járni

234.

Nappali rettegés,
S' éjjeli rémülés
Az rossz lelki i méret,
Fél az alómtúl-is
Retteg a széltől-is,
Tudgya bűnnel fertezen
Ha valami mozdul,
Vere benne posdúl,

L

Mert

Mert véike romlást szerzett.

235.

Mikor törvénytől vársz,
Akkor jó úton jársz,
Nincsen abban rövidség,
Pörlekedő társnak,
S' fele-barátodnak.
Ne légy azért ellenség,
Hanem csak causának,
Es exceptionak.
Légyen abból gyűlöség.

236.

Az ökröt a' szarván,
Az harist a' szaván.
Gyakorta meg foghatod,
Embert szabad nyelvéen,
Jobban mint lépésen.
Beszédén nyomozhatod,
Elméje hól járjon,
Szíve mit kívánnyon.
Könnyen meg romlíthatod.

237.

Parányi bimbóbúl,
S' kisdéd virágjábúl
Nagy gyümölcs nevelkedik,
Alázator szívis,
Miként borostyánis.
Mágassan emelkedik:
Mert együgyű szívében,
Nem Kevély elmében.
Az Isten gyönyörködik.

238.

Alázatos szível,
S' buzgó könyörgéssel
Meg hatod az Egeket,
Az irgalmasággal,
Es az igazsággal.
Meg váltod az vérkeket,
De álmotúl felni.
S' büntül nem tetténi,
Nem találod ezéket.

239.

Hadak meg verését,

S' nepek büntetését
 Isten maga forgáttya,
 Az házasság szerzett,
 S' két személy meg kötött
 Csak egyedül mutáttya,
 Kiralyi Koronát,
 S' ország birodalmát
 Kezéből osztogáttya.

Uram s' gazdagságot
 Ne adgy, oly józágot
 Hogy ellened dagadgyak,
 Szűz szegénységtől,
 S' koduló élettől,
 Hogy másoktól ne lopjak,
 Hogy az te nevedre,
 És ödvösségemre
 Hamis hitt ne szórjak!

Az nyelv gonosz fegyver,
 Meg öl, s' búzben kever
 Szabadgyában hól állhat,

Ökör

Ökör alatt borjút,
 Holló fészken hattyút,
 Ha nincsenis, de mondhat,
 Így böcsülletedben,
 S' érdemlett hiredben
 Hamar földre tapodhat.

Az meg holt emberről
 Ne szólly éktelenül,
 Hanem jobbitd életed,
 Gondold utánna még,
 Kölcsönt félt ne végy,
 Mások nyelvét enyhítsd,
 Ha vólt mi ráncorod
 Ellene, s' háregod,
 Aztat immár felejtse.

Minden gyönyörűség
 Nyavalya, s' egélség
 Ali ör érzékenségből
 Ember alkotása,
 S' tagja formálása.

L

Ökör

Föld, víz, ég és az tűzből,
 Kikkel hogy ha jól élsz,
 Hosszú időket érsz
 Mert életed ezekből.

Az ora folyton foly,
 Meg nem eszi az moly
 Ki az, ki határozza?
 Kertbenis el szárad,
 Szép rósa, s' el hervad,
 Ki a, ki oltalmazza?
 Így ember el tűnik,
 Élete el mulik,
 S' teste földet halmozza.

Az unalmas vénség
 Izetlen nevéség,
 Mert ég kedve körmére,
 Koczkodás, s' irigység,
 Bénne az fősvenység;
 Fél juthat zab kenyérre;
 Nincs ott vigasztalás.

Csak

Csak az álom-látás
 Patkoltat meszsze földre.

Az kígyó meg ujjúl,
 Az hangyá szarnyosúl,
 Ha érkezik vénségre;
 Szarvas meg iffiúdik,
 A' sas le vétkezik
 Nagy hosszú esztendőkre:
 Csak ember nyomorúlt,
 Romlott, és meg szorúlt,
 Kicsiny, s' rövid időkre.

Úveg romló cserép
 El tart, és lehet ép
 Száz esztendő múlva is
 Az ember élete,
 Ez Világon léte
 Bizonytalan csak ma is.
 Ha mára virradtál,
 Holnapra bucsúztál;
 Mert indulhat sz továbbis.

L A

243.

Fő fájás szédélges,
Csömör, s' hideg lelés
Füvekkel üztetik,
Az halál félelme
Szörnyű veszedelme
Meg nem előztetik,
Virágos Kertekből,
S' Grottás tó vizekből
Meg nem orvosoltatik,

Nincsen semmi újság
Hannem minden óhság
Mert volt el-múlt években.
Voltak, és elmúltak
Kikről sokat szoltak,
S' vannak szó bes-éd közben
Ekképpen meg lőttek,
S' meg-is történhetnek,
Es csak így mennek végben.

Szós nyelvis meg némúl,
S' hsz

S' hamar elmè tompút
Vizsgálván az ogeket;
De én nem más okbúl
Ödö meg csalásbúl
Szerzettem ez Vérséket.
Azert csak ugy feytséd,
Hogy vizsza ne ertsed
Ez homályos igéket.

AZ ESZTENDŐ

NEGY RESZEINEK

MIVOLTARÚL.

I.

Most már minden ujúl,
Vigad, örül, s' vidúl,
Hogy tavaszi üdö ér.

Elment az hó, dér, s' tél
Zöld páfr, vetés kél;
Vig minden haló, hegy, s' tér.
Az kert Virágokkal,
S' mező harmatokkal,
Minden bánatot el vér.

2.

Nyár párló üdökkal,
S' csattagó esökkal
Gyakran kedvet változtat;
Bolha, s' légy csipéssel,
Szunyog ör zengéssel

Nyu-

Nyugodalmat nem adhat,
Epefzto aratás,
Izzafzto kaszálás
Csak árnyékok kívántat.

3.

Ősz Szőlő gerezdel,
Szép sűrű képékkal
Az embert vidámittya.
Kövér, vad, s' madárral
Meg tölt pincze borral
Lankadt erőt újittya:
Farátsága hafznát,
Most veszi s' jutalmát
Midőn asztagit láttya.

4.

Tél embert szomorít,
Gyakran tühöz szorít,
S' áll szaltattyá az testet.
Sűrűn nyomja ágyát,
S' hüvelyezi álmát
Hánnya, s' véti elméjét.

L 6

Ha

Ha mit győjtöt nyárba
Most aprította tálba,
Hogy tengesse életét.

1.

Négy fertály esztendő,
Jó, és gonosz üdö,
Muttattya volta-képpen;
Miképpen kell elnéd,
Ei mikor mit tenned
Elődben adgya szépen;
Kopaszt borotválni,
S' haját el tarolni,
Allyon ültöke éppen.

Az

Az Külömböző Szin
Festékeknek értelme, és
magyarazattya.

1.

Király szin méltóság,
Ezüst szin Uraság,
Piros jelent szerelmet:
Feiér szin szüzesség,
Pásit, szin reménség,
Telt szin jelent gyötrélmét,
Tenger szin habozó,
Láng szin tétovázó
A' zöld jelent kegyelmet.

2.

Galamb szin értelmet,
Rósa engedelmet,
Veres jelent haragot:
Eg szin józan elmét,
Megy szin szív félelmét,
Haj szin jelent haragot.

A' szürke gorombát,
 Hamu szín ostobát,
 Sárga jelent bolondot.

3.

Baraczk szín együgyűt,
 Viola mord kedvűt
 Az kék jelent kérséget:

A' gyász fekete szín.
 Eletünknek estin,
 Halálra emlékeztet.

Szederjes siralom,
 Szívbeli fájdalom;
 Ad mindenik értelmet.

VE

VEGE EZ MAGYAR Sententiáknak.

Be fejezése ez Verseknek.

VEget vetek immár csekő-
 ly rithmusimban,
 Noha az irigység tudom vé-
 zni szóban,
 Ha ki nem szeréted írjad
 mását jobban,
 Ne marczongd elmémet ez
 kicsiny munkámban.
 Harkály eledelért keres fá-
 ban férget,
 Esz ébe sem veszi, vág melly-
 ére terhet,
 Tudó verseimhez hogy elég
 szó-ferhet,
 Mert bika ala-is az nyelv bor-
 jút tehet,

Mé-

Méhecske rosárul széd jó
 édes mézet,
 Az pók reá ménven szij a-
 zonról mérget,
 Appelles képében Varga ta-
 lált vétkét,
 Mondván czipellőhez nem
 szabott mértékét,
 Roka mága farkát szokta
 csak dicfőni,
 Tigris, s' Párducz bőrit csak
 semminek vélni,
 De Szőcs meg csáválva kez-
 di azt bősélni,
 Erdemehez képest az árrát-
 is szabni.
 Leg könnyeb embernek
 másokat itélni,
 De az maga vétkét nehéz
 meg ismérni,
 Könnyű más szemében ki-
 csiny szálkát látni.

De

De nehéz gerendát magáéb-
 nézni.
 Véletlen bokorban az nyúl
 gyakran fekszik,
 Kivel jó agár is sokszor nem
 érkezik,
 Az Astrologus néha selet-
 kezik,
 Juhász pedig tudgya ha üd-
 változik.
 Vas macskais olykor gallyát
 meg nem tarthat,
 Remora kicsiny hal, de ellene
 állhat.
 Fenn hejázó elme, az mit ki-
 gondolhat,
 Az együggő ez is utána nyo-
 mozhat.
 Erdemlétt szolgálat méltán
 földet vészen,
 Győződelmes pályán vár a-
 jándek készen.

Kj

Ki ki bármint nyesse dicfirtit
léfzen,

De az kimenetel itilletet té-
fzen,

Nincsen oly sovány kert
azért ez Világon,

Avagy oly parlag föld akár
mely határon,

Hogy jóra való fű nem tér-
mene azon,

Melynek hasznát olykor ne
adnád aranyon.

Nem írtam ezeket elme-
mutatásért,

Hanem néha, s' olykor csak
az mulatságért,

Nem laktam Oskolát én az
tanulásért,

Ezt értvén, ne gúnoly engem
rithmusimert.

Sűketnek ket méfet nem
szokás mondani,

Tó-

Tótok - is gyakorta azt szok-
ták szollani,

Hogy bolondnak kovács nem
tud eszt kováolni;

Írtam, az mit írtam ha tudod
erteni.

V E G E.

Légyen dicfirt, dicsőség
az Szent Háromság
Istennek,

A M E N.

Anna Ico.
Nanna Ico.

Lib. et. h.
vion. Franc.
Sahy et Anno
1758. Die 17. ult.
Iulij. &

Qui quod amat
nam, ranam pu
est. Quoniam
perd
formam. Item
S. S.

173.

74.

AUKCIÓ

1358

